

MAGYAR LAJOK

3 Lei

Taxa postală plătită și
aprobării Dir. Gen. P.

T. „Orbán” és Hirlapírók köre
HUNGARIA VII., Erzsébet-körut 9-11.

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 192 (1338) szám. * Szerda, 1936 augusztus 26

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Németország elrendelte, hogy Spanyolországba egyik hadviselő félnek sem szabad fegyvert szállítani

Nagy meglepedés Párizsban. — A spanyol polgárháborúban nagy repülőharcok voltak

Berlínből jelentik: Németország hétfőn fegyverkitiltást léptetett életbe: egyik harcoló sem engedélyezi a fegyverszállítást.

A német kormány az intézkedésről azonnal értesítette a francia kormányt. Hozzáfüzte, hogy a német kormány csatlakozott a francia javaslatához, bár még nem fejeződtek be a német és spanyol kormányok közötti tárgyalások a lefoglalt német személyszállító repülőgépek visszaadása tekintetében. A német kormány a francia közlésre adott válasza azt a reményt

fejezi ki, hogy most már a többi érdekelt kormány is kivétel nélkül megteszi a szükséges intézkedéseket a megbeszélte rendszabályok hatályos életbeléptetésére.

Párizsban nagy meglepedést keltett a fegyverkitiltásról szóló német közlés. A francia fővárosban úgy vélik, hogy a német birodalom elhatározása döntő fordulatot jelent a benemavatókzasi nyilatkozat ügyében és nagymértékben megjavítja az utóbbi időben erősen feszült nemzetközi helyzetet.

A nemzeti csapatok repülőgépei lelőtték a madridi kormány 18 legjobb repülőgépét

Hendayeiből jelentik: A fölkelők huszonegy repülőgépe, mely vasárnap és hétfőn Madrid két repülőterét bombázta, elpusztította a madridi kormány legjobb 18 repülőgépét. A repülőgépek két sorban állottak a hangárok előtt és kitérő célpontokul szolgáltak a fölkelők bombavetői számára.

Mola tábornok főhadiszállásán azt hiszik, hogy

a kormány légi haderejének magvát pusztították el és ezáltal a polgárháború döntő fordulat elé érkezett.

Mostantól kezdve a fölkelők csapatait nem fogják majd a madridi kormány bombavetői megzavarni.

Ellenkező jelentések a repülőharcokról.

A jelenlegi harcokat egyébként erős repülőbombázó tevékenység jellemzi. A madridi repülőter bombázásáról a fölkelők azt jelentik, hogy a támadás alkalmával a madridi kormány gépei nem kíséreltek meg ellenakciót.

Ezzel szemben a madridi hadügyminisztérium azt jelenti, hogy

a bombázás során a kormány vadászrepülőgépei főlzártak és könnyűszerrel elűzték a fölkelők gépeit.

Általában, a madridi hadügyminisztérium bizakodó jelenéseket ad ki. E szerint a kormánycsapatok valamennyi hadszínterén előnyömlenek, vagy az utóbbi napokban elfoglalt területek megerősítésén dolgoznak.

A marokkói idegen légiók első szereplése a Madrid körüli harcokban.

Valiadolidi jelentés szerint a polgárháború kezdete óta most először vettek aktív részt a harcokban az idegenlégionisták. Ezek a Guadarrama-hegységben a kormánycsapatok egyik gépfegyverfészkekét támadták meg.

Igazi rífl-taktikával másták meg a sziklákat és macskaként kúsztak fel a gépfegyverfészkekig.

Ahol 15 kormány-gépfegyver volt, húsz méternyire megközelítették a gépfegyvereket és úgy indultak meglepetésszerű rohamra. A gépfegy-

verek személyzetét az utolsó szál emberig le-mészárolták.

Hétfőn a fölkelők elfoglalták Escorial közelében Pelegrinos helységeit. Bilbaóban és Santanderben nagy az élelmiszerhiány. A vörös csapatok fosztogatnak. Bilbaóban három, Santanderben két templomot dúltak fel.

Hétfőn reggel Marokkóból egy újabb fölkelő osztag érkezett Burgosba.

A fölkelők kezébe került Pamplonában vasárnap volt évek óta az első vallásos körmenet.

A székesegyház előtt 30 ezer ember gyülekezett, s ez a nagy tömeg mind részt vett a körmenetben. A katolikus szervezetek és testületek tagjai között felvonultak a nemzeti légiók képviselői is. A körmenet után a légiók tartottak ünnepi elvonulást a város főterén.

A kommunisták neuvenszer lőttek bele az ágyban fekvő betegn tábornok fejébe.

Lisszabonból jelentik: Lopez Ochoa tábornok, aki kórházban feküdt, a kommunisták kegyetlenül meggyilkolták. Behatoltak a kórterembe és neuvenszer a fejébe lőttek. A fejét azután magukkal vitték és kijelentették, hogy emlékül behalzsamozzák.

Népbíróság Barcelonában.

Barcelonából jelentik: A barcelonai kormány rendület adott ki katalán fejjelbviteli bíróság felállításáról. A neve „népbíróság” lesz és elsősorban politikai bűncselekményekkel vádolt egyének felett hoz gyors ítéletet. A bíróság egy elnökből, két szavazóbíróból és tizenkét esküdthől áll, akiket a népfrent és munkásszervezetek által megállapított lajstrom útján választanak.

Elelmiszert szállítottak a nemzeti csapatok repülőgépei Toledónak.

Párizsból jelentik: A Hanes burzsoi jelentése szerint a fölkelők repülőgépei megjelentek Toledo felett és a körülzárt fölkelőknek elelmiszert dobtak le, majd az ostromló kormánycsapatokat bombázták.

Madridi jelentés szerint a spanyol kormány két torpedónaszádjának tíz tagját a fölkelőkkel való rokonszenvezés miatt agyonlőtték.

Iskola az élet ellen

Az iskolai ügyek egyik tisztalátásu szakértője, Petre V. Hanes tanár figyelemre méltó fejtegetéseket irt a *Dimineața* mostani hétfői számában az érettségi vizsgálatokról. Az ügy ismét időszerű a mi tanulóifjúságunk és a mi iskoláink számára is, mert pár nap mulva kezdődnek az érettségi vizsgák őszi megismétlődései.

Hanes tanár írja, hogy nyáron is, őszkor is nagy zaj támad e vizsgák körül, mert legálább is fele a vizsgára állóknak elbukik. Azt mondják, hogy a középiskolák nem jól készítik elő az ifjúságot. Az idén különösen nagy volt a lárma, mert az idei események minden eddigi bukási arányt végtesebben felülmúltak. Mindjárt meg s tettek az első lépést, hogy az ilyen végtetes eredményeket jövőben mérsékeljék. Ez az első lépés az volt, hogy a tanároknak az egyes iskolákhoz való odakötöttségét szigorubbá tették. Megszüntették azt a rendszert, hogy a tanárok más iskoláknál való különleges szolgálatakra kapjanak kirendeléseket. Tanítsanak otthon, hogy jobban tudjanak a növendékeik.

Ez a kiindulási pont, — mondja Hanes, — igen törékeny. Eppen az a hiba, hogy az érettségi vizsgák úgy a tanítóképzőkben, mint a liceumi végzeteknél csak bizonyos részlet-képességeket vetnek próbára, s nem az egész életképességet nézik. A szóbeli vizsgákon csak a jelöltek betanuló tehettségét, vagy annak a könnyűségét veszik számba, míg az írásbeli vizsgákon csak azt, hogy az illető jól-rosszul hogyan tudja kifejezni magát. Vajjon ezek a képességek elegendők-e arra, hogy valaki jó tanító legyen, vagy az egyetemi tanulmányokban megállani tudja a helyét?

Mikor a különböző tudományszakokba való betanulások eredményeit vizsgálják, az illető tudományok szakemberei kérdezik az ifjút. És az ifjunak minden kérdésre válaszolnia kell, ha a vizsgán keresztül akar menni. Holott amit valamely tudományszakból kérdeznek tőle, arra maga a másik tudományszak jelenlevő vizsgáztatója se tudna helyes feleletet adni. És mégis azt természetesnek tartjuk, hogy egy szaktanár tudatlan legyen egy más szakmában. Azt azonban nem tartjuk természetellenesnek, hogy több ismeret várjunk egy tanulóól, mint amennyivel az ő vizsgáztatói rendelkeznek.

— Láttak valaha egy érettségi munkarendet? — kérdi Hanes. — Az valami borzasztó! Hát beleférhet annyi anyag egy gyermekfejbe? És ha még beleférhet is, szükség van arra, hogy beletömődjék? Lehet ennek valami haszna? A feleletet éppen abban találjuk meg, hogy miként fogjuk fel az iskola célját. Különösképpen elismert álláspont az, hogy az iskola célja nem az ismerethalmozás, hanem a lelki képeségek fejlesztése. Valójában az ismereteket a könyvekben, szótárakban, lapokban, folyóiratokban stb. lehet megtalálni. A tanulóknak legfőlebb azt kell megszokniuk, hogy mit hogyan keressenek ki az ismeretekből, s hogyan hasznosítsák ezeket. Nos, megfelel az érettségi vizsgálat ennek az iskolai célnak? Nyilvánvaló, hogy nem, mert ez a vizsgálat csak ismeretek halmazát állapítja meg, s nem az életre való képességeket. Tehát másodrendű dolgokra vonatkozik. Nem azt állapítja meg, ami fő, vagyis a lelki képesség kialakulásának a módját és mértékét.

— Hát vajjon, — kérdi tovább Hanes, — kutatják-e, s megállapítják-e az érettségi vizsgákon a tanuló munkaképességét és munkaszeretét? Vagy érdeklődnek-e, s megállapítják-e, hogy az élet mely területén van kutatásokra előszeretete, s hogy milyen ragaszkodása van a családjához, bajtársaihoz? Semmi nem jön szóba mindezekből. És így mi történik? Mivel a középiskolai tanulás egyenes vonal-

Ujdonság!

Molnár Frigyes:

A szociális egyház
az emberért

Ára 110 lei és por.ó.

Kapható könyvosztályunkban

nem vezet el az ifjút az egyetemre, tehát követik az ismerethalmozások hibás vonalát. Szülők, tanárok és tanulók átalakulnak a magolás pártolóivá. És így az érettségi meghamisítja az iskola célját. Lehet ennél valami súlyosabb dolog?

Nyilvánvaló, hogy Hanes tanár a fejtegetések útján az érettségi vizsgák megszüntetésének a gondolatát akarja előlérbe hozni. A régi Romániában ilyen érettségi vizsgálatok nem is voltak. Az egyetemre való tódulás túltengése ellen hozták be gátnak és selejtezőnek. Azonban az orvosság tényleg rosszabb a betegségnél. Mert az érettségi vizsgáztatás módszerében mindazok a hibák túlságosan meg vannak, amiket Hanes tanár felsorol. De ezenfölül megvan még az a hiba is, hogy az iskolától idegen a vizsgáztató bizottság, s így a tanulók multját, szorgalmát, munkaképességeit és hajlamait egyáltalán nem ismerve, fél a pár perces kihallgatás eredményeiből.

Ezek pedig teljesen a véletlentől függenek. Legalaposabb képzettségű ifjak nem tudnak felelni, viszont felületesek és szerencsések megfelelnek. És így az érettségi vizsga nyomán főtülkerülnek azok, akik nem érdemesek rá, viszont elnyomódnak az érdemesek. Ilyen hamis kiválogatással megy az ifjúság az egyetem felé. Emiatt vannak a bajok.

A vizsgáztató bizottságok idegenségén kell változtatni. Az érettségi vizsgálatok teljes megszüntetése mégse volna helyes, mert sok könyvművészségnek és felületességnek adna tápot. Azonban az a helytelen, hogy az érettségi vizsgálatot nem az illető iskola tanári kara viszi végbe. Az, amelyik az ifjú egész középiskolai pályáját ismeri, s így ennek a tudatában az ő életképességéről is legilletékesebben és legalaposabban tud ítéletet mondani. Hogy most nem maguk az iskolák viszik végbe az érettségi vizsgálatot, ez tulajdonképpen bizalmatlanság az iskolák ellen. Ilyen bizalmatlansággal terhelve az iskolák se tudnak tökéletesek lenni.

A váci csoda

Írta: Somfay Margit.

Evrenosz, az Anatóliából való muzulmán szolga vig arccal lépkedett lefelé a váci tömlőc lépcsőin. Husára szorítva, két kézzel fogott fazekat vitt. A rotyogó rizspiláf és gyöngye báránnyus jószaga szinte etette, amint orrán, száján szinte belélegezte. A tömlőcőr kopogó lépésekkel járt mögötte, kezében nagy zörgéssel lóbálta az óriási karikára fűzött kulcsokat. Egymásután nyitotta fel előtte a tömlőcajtókat, azán félreállva, de nem minden vigyázás nélkül várt, amíg Evrenosz ismét kibujt az ajtó elé. De ma hosszabb ideig tartott az ételosztás, most máskor.

Evrenosz a rizspiláf és báránnyus mellé jó szavakat is mondott.

— A dicsőséges Musztafa pasa érkezett hozzánk Budáról. — Allah növelje száz éven túl életének fonálát! — A mi urunk, Ali bég és legügyesebb keze, Ozmán aga, ma hajnalban borultak le előtte és csókolták meg ragyogó kezeit. Jókedvbe öltözött minden arc és ragyogó ünnepség kezdődött. Rólatok, ti szegény rab műsrikinek, ti szomorú arcú káfirokról sem feledkezett meg hatalmas urunk. — Alla növelje meg dicsőségét! — Ide nézzetek, mit küldött nektek, ti szegények!

Itt Evrenosz a nagyobb hatás kedvéért belakavart a nagy fazékba és a finom étészag orrokat csiklandva, lengte körül a fazék felé meredő rabokat.

Ebben a tömlőcben éppen tizen voltak. Valamennyien egriek és már néhány hónap óta voltak rabságban. Nem koplaltatták őket, de rizspiláfot és gyöngye báránnyust eddig még nem kaptak

Öngyilkos lett a régi bolsevista kormány
egyik vezető alakja

Trockij a bolsevizmus halálának mondja az öngyilkosságot

Moszkvából jelentik: Tomszkij, a központi végrehajtóbizottság volt tagja ellen a Zinovjev-féle bűnpör során súlyos terhelő adatok kerültek napvilágra. Emiatt Tomszkij most az öngyilkos villájában öngyilkosságot követett el és meghalt.

Osztóból jelentik: Tomszkij öngyilkosságával kapcsolatban Trockij a következőket mondta:

— Ez az öngyilkosság lezárja a történelem

egyik lapját és most új lap kezdődik. Tomszkij a bolsevista párt régi vezetőségének volt tagja. Ez az öngyilkosság a bolsevista párt halálát jelenti.

Klvégezték Zinovjevet és 15 vádlottársát

Moszkvából jelentik: A központi végrehajtó bizottság elnöksége nem adott helyett Zinovjev és elítélt 15 társa kegyelmi kérésének s a halálos ítéletet valamennyi vádlotton végrehajtották

Ügyvédek világnézeti harca
Bucurestiben és lasiban

Ki képviselje az ügyvédek bécsi kongresszusán Romániát?

Bucuresti. Saját tud. Constantin Ionescu iasii ügyvéd cikket írt a Dimineața-ba, az ügyvédek nemetkőzi szövetségének kongresszusáról, ami szeptember 3—7-én lesz Bécsben, s ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy az ilfovi ügyvédi kamarának nincs joga hivatalos kiküldöttet küldeni a kongresszusra, mert a romániai ügyvédszövetség az egyedüli meghívott, amely ki is jelölte már megbízottait, akik között Perieteanu ügyvédszövetségi elnök, valamint Trancu-Iasi és Iunian volt miniszterek mellett maga a cikkíró is szerepel.

Az ügyvédszövetség kiküldöttjei baloldali felfogásúak, míg a bucarestii ügyvédi kamara, ahol a jobboldaliak ragadták magukhoz a hatalmat, jobboldali érzelműeket jelölt ki.

Constantin Ionescu iasii ügyvéd feljelentést tett az ügyvédségen, hogy augusztus 22-én fenyegető levelet kapott, nyilván a Vasgárda tagjaitól, a következő tartalommal:

„Figyelmeztetünk, ne írj többet Radu Budisteanu ellen, mert különben ugyanaz a büntetés sujt le rád, amellyel Stelescu lakott. Ha kedves az életed, tekintsd ezt a levelet utolsó kegyelmi ténynek. Aláírva: Hazafiak egy csoportja.

Radu Budisteanu a bucarestii ügyvédi kamara keresztény csoportjának egyik rendkívül

szenvedélyes harcmódozó vezetője, a keresztény ügyvédmozgalom egyik legaktívabb tagja, akiről Constantin Ionescu azt írta fejelentésében, hogy hatóság elleni sértés miatt egy hónapi elzárásra jogerősen el volt ítélve.

Megdöböntő merénylet
egy mérnök ellen

Bucuresti. Saját tud. A Cruciada Romanismului (A románság kereszties hadjárata) főtükára, Oscar Stoenescu mérnök ellen merényletet kíséreltek meg Galatzban. Stoenescu azért utazott Galatzba, hogy az alakulat otáni tagozatának működését felülvizsgálja. Egy vendéglőben ebédelt, ahonnan egyik politikai barátjával, ennek lakására akart menni. Utközben észrevette, hogy volt Vasgárdisták követik. Amikor be akart lépni barátja udvarára, egyik követője több revolverlövést adott le rá, a golyók azonban nem találtak, mert Stoenescu a földre vetette magát. Üldözői ekkor rárohantak és botokkal, vasdarbokkal addig verték, amíg vértócsában, eszméletlenül maradt a földön. A járőrök vették ki a támadók kezéből, akik aztán elmenekültek. A rendőrség csak egyet tudott letartóztatni közülök, neve Traian Popescu, a bucarestii kereskedelmi akadémia hallgatója.

— Hacsak orral izelnének, akkor is jólaknának, — mondta nekik Evrenosz, — de a sors kegyelméből, dicső urunk jóvoltából, szájtokba is vihettek és lenyelhetitek a finomszagu ételt. Maga a kara-kollukdsi — Allah tarisa meg ételcsináló tudományát! — ügyelt fel rá, mit és mennyit tegyenek bele. Akár a jeni-cseriknek főzte volna, úgy beleadott minden belevalót. Elfelejtitek a rabságot és minden szomorúságotokat, ha megizleltek.

Evrenosz nagy szíveséggel mérte és rakta a rabok fatányérjába a finom ünnepi ételt. Közben figyelmeztette őket:

— El ne feledkeztek egy fohászt mondani azért, akinek e jót köszönhetitek: uratokért. Ali bégért és hatalmas vendégéért, Musztafa basáért, Buda kormányzójáért. A hála minden vallás híveinél szép erény.

Miután mind a tíz tálat telemerete a dicséret étellel, kibotorkált.

— Ha kiáltozást hallotok, félelem ne költözzön szívetekbe. Mulatság lesz az és nem harc. De azért szomorkodhattok, hogy nem láthatjátok, ti szegény műsrikinek, mert olyant még nem láttatok — mondta az ajtóközben állva.

Nem voltak az egri rabok kíváncsiak a török mulatságra. Ha volt kíváncság szíveikben, az volt, hogy mielőbb hazakerüljenek. De még csak reményük sem lehetett a szabadságra. Pénzüik nem volt, hogy sarcot fizethessenek, ahhoz meg kicsi legények voltak; hogy csere útján kiváltassanak.

Míg a báránnyusos piláfot kanalazták, megszólalt az egyik egri vitéz, Wadlovő Bálint:

— Mindennap jöhetne egy budai basa.

— Inkább mi mehettünk! — sóhajtott Zarka János, a vitézek legfiatalabbika. S a jóízű husos piláf izetlen lett szájában, ha arra

gondolt, hogy Egerben édesanyja, testvérel hogyan sirnak utána.

Nagyegri Antal a remény körül forgott gondolataival.

— Az volna jó, ha Füzy Szabó Tamás uram kocogna be az árus szekereivel!

Ezen aztán mind a tizen mint a délibábót látók, elmerengtek.

Füzy Szabó Tamás! A nevét megleltette a hir a hódoltság földön és királyi területen, egyaránt. Ó volt az, aki áruval rakott szekereivel megfordult Pesten, Budán, Nándorfehérváron és sok helyen, ahol vásár tartott. Törökök közé magyar holmit vitt, magyaroknak török árut hozott. S amikor török helyről távozott, aznap rendszeren eltűnt egy-két magyar rab. Legutóbb is, 75-ben öt magyar rabot bujtattott az áruja közé és Egerig meg sem állt velük. Hej, őkegyelme olyan volna, mint az Istenáldás! Ha jönnet S ha szembe kerülhetnének vele!

Elfogyott a piláf, de a remény és remény nélküli gondolatok megsokasodtak a rabok körül. A kint kezdődő zaj, kiáltozás, lódobogás, nevetés aztán másfelé terelte gondolataikat. A török mulatságra. Minden elképzelhető lovas- és fegyvermutatvány lehet azon. Akí ügyes, annak ma erszénye megtelik. A mulatságot néző basák, bégek bőkezűek szoktak lenni azokkal, akik szép mutatványokkal szórakoztatják őket.

— A törököknek jól Csak a szegény magyar raboknak keserves az élet! — sóhajtott igen szív mélyéből kelt elkeseredéssel Horváth György.

Kilenc sóhaj felelt rája.

Kules esikordult a tömlőcajtóban és Evrenosz örök-vig arca nézett be hozzájuk. Egyik kezével hívogatólag intett a raboknak:

A genfi Népszövetség közgyűlést tart szeptember 18-án

Az alapokmány módosítása és a locarnói megegyezés ügye napirenden

Genfből jeletnik: Most tették közzé a Népszövetség Tanácsa szeptember 18-án délután 5 órakor megnyíló 93-ik ülészakának ideiglenes napirendjét. Eszerint: 24 kérdést tárgyalnak le. Közöttük van a népszövetségi alapokmány végzéség, Olaszország és Nagybritánia locarnói megegyezése és Németország, Belgium, Franciaország, Olaszország és Nagybritánia locarnói megegyezése ügye. Szóba kerül az az indítvány is, hogy a távolkeleti országok helyet kapjanak a Tanácsban. Az alapokmány megváltoztatását illető kérdésben tudvalevően szeptember 1-ig kell közölni az egyes kormányok javaslatait. Eddig csak a francia kormány közölte álláspontját a reform kérdésében.

Nagy külpolitikai érdeklődés Horthy Miklós magyar kormányzó zergevadászata körül

A régi hármasszövetség feltámasztásáról beszélnek a francia lapok

Párizsból jeletnik: A világajtó részletesen foglalkozik Horthy kormányzó ausztriai utjával, illetve annak külpolitikai jelentőségével. Míg az osztrák és német lapok kijelentik, hogy sem a kormányzó utjának, sem a Hitler-nél tett látogatásának nincs politikai jelentősége, addig más külföldi lapok különböző kombinációkat fűznek hozzá.

A „Temps” Horthy és Hitler találkozásával kapcsolatban figyelmeztet arra, hogy a béke vagy háboru sorsa Közép-Európában fog eldőlni. Az az eszme is felmerült, hogy a kommunizmus áradata ellen a tekintély-rendszeren felépülő országok hatalmas védőgátat emeljenek.

Több más lap utal arra, hogy Horthy kor-

mányzó rövidesen Mussolinivel is találkozni fog.

A Havas munkatársának római illetékei körökben kijelentették, hogy erről egyelőre semmit sem tudnak. Nyilvánvaló, hogy az Olaszország és Magyarország közötti szívélyes jóviszony nem zárja ki ilyen látogatásnak a lehetőségét, de ez a látogatás éppen olyan udvariassági jellegű lenne, mint amilyenek a kormányzó eddigi látogatásai voltak.

Egyes párizsi lapok azt írják, hogy Schuschnigg is rövidesen Barchtesgadenbe utazik.

Az Excelsior két eshetőségről ír. Az egyik az, hogy Magyarország a Duna-védek újjászervezését célzó mozgalom élére áll, hogy azután ebből erkölcsi hasznot élvezzon. Másik feltevés az, hogy a magyar diplomácia — Berlin és Róma helyeslésével — elvállalta, hogy közvetítőként szerepeljen a mostani hármasszövetség (olasz-osztrák-magyar) szövetségnek mégis (olasz-osztrák-német-magyar) szövetségévé fejlesztése érdekében.

Csak zergevadászat és semmi egyéb.

Bécsből jeletnik: Horthy Miklós kormányzó utjáról Hinter-Rissből hivatalosan a következőket jeletnik:

Horthy Miklós augusztus 23-án érkezett Hinter-Rissbe, ahol az uradalom vezérigazgatója fogadta a kormány megbízásából. A kormányzó hétfőn délután cserkészni indult. Letértett egy zergebakkot, melynek nagy kampói voltak. E hét végéig marad a vadászterületen, majd Innsbruckon át Karinthiába utazik.

Száz főnyi csoport tüntetett Pozsonyban a németek ellen és a spanyol vörösek mellett. Pozsonyból jeletnik: Hétfőn németellenes tüntetés volt Pozsonyban. Egy szovjet-film bemutatása után a mozi közönségéből egy 100 főnyi, többnyire fiatal emberekkel álló csoport, a német konzulátus elé vonult és a németek, különösen Henlein szüde német pártja ellen tüntetett. A spanyol demokráciát és a fasisztaellenes egységfrontot éltették. A tüntetőket rendőrök szórták szét és két tüntetőt előállítottak.

A vörös milícia tagjai zsáktorlaszokkal zárják el a birtokukban lévő városok utcáit.

— Jöjjetek, ti szegény műsrikinek! A kegyelmes Ali bég, ti minden kedvezésre érdemtelen káfirok, megengedte, hogy szemtől szembe lássátok a vendégek koronáját, a szultán birodalmának gyöngyét, a legkegyelmesebb urat, ki föltek rendeltetett. Musztafa basa öngyógyát!

Evrenosz mögött két fegyveres ör állt, ha akarták volna mondani, hogy nem kíváncsiak se az ünneprégre, se a basára, akkor sem mondhatták volna. Azahogy hiába mondták volna. Kicibálták, kilökdösték, kihurcolták volna őket. Engedelmesen felálltak és egymás után kiléptek a tömlöcből.

De nem úgy volt, ahogyan Evrenosz szavai után elképzelték. Nem vezették őket a nézők csoportjába, hanem az ünneprégre színhelyétől messzebb állították fel őket. Aztán egy diszruhás török jött hozzájuk és mustrát tartott felettük. Végre hármat kiválasztva a kíséző fegyveresek között elvitette. Nagyegri Antalt saját maga vitte külön. Hatan ott maradtak továbbra is az ünneprégtől messze eső négyen. A nagy mulatozásból csak a hangokban volt részük. Szemmel semmit sem élvezhettek. Hatuk közül hamarosan megint elvittek négyet. Kettőn maradtak hátra. Vadlövő Bálint és a fiatal Zarka János. Sokáig várakoztak. Egyszer csak megint az előbbi diszruhás török közeledett feléjük. Hosszan, válogató szemmel nézegette őket. Végül a fiatal Zarka Jánosra mutatott hosszukörmű ujjával.

A diszruhás török mögött jött fegyveresek közrefogták Zarka Jánost és vezették a hangos mulatság irányába. Hogy nem mulatságot nézzenek, azt már tudja. Szereplőnek. De, hogy mit osztanak rá?! Közel az ünneprégre nézők csoportjához egy galambosz magyar ruhás férfit vezetett két török fegyveres. Amint

Zarka János mellett viszik, az halálos döbbenéssel kapja feléje fejét és rámered. A reményét soha el nem vesztő Nagyegri Antal volt. Zarkán halálos felelem reszket át. Mit cselekedhetek vele, hogy egy óránál rövidebb idő alatt fekete haja fehérre vált? De kitől merete volna kérdezni? Ment a két ór között a kiabálástól hangos ünneprégre felé. Ott a téren, melyet hangos zsvajjal álltak körül a török és magyar váciak, meglátta Nagyegri Antal megöszítőjét. Egy széles, magas deszka volt, melyen Nagyegri Antal alakja nagy késekkel volt megformálva. Valamennyi kés bent volt még a deszkában, ahogyan a késdobáló akindsi a szegény Nagyegri Antal köré vetette. Néma szörnyűködéséből egy erős kéz noszogatósa zavarta föl. Hátrafelé huzták és ott egy hasonló magas és széles deszka állt, mint amilyenre szegény egri társát is ráköztették. Menekülésre lendült karjait lefogták és mint a szemfényvesztők egy-két pillanat alatt a deszkához kötötték. Aztán deszkástól együtt fel emelték és vitték. Nem a tér közepére, mint gondolta, hanem a tér egyik sarkába, hol magas fagerendákból emelt kerítés volt. Akkor a rész volt elkerítve vele, mint egy kis udvar. Ide vitték be és a közepén földbe ásott övekhez kötötték deszkástól. A kerítés fölött láthatta a díszes vendégseregét, sok-sok turbános főtörököt és közöttük a legfőbbet. Musztafa budai basát. De tekintete nem állt hosszú ideig a törökökön. Az ég felé fordult és szíve legtitkosabb rekeszéből még a májusi égen is tulra küldte könyörgését. Jámboran neveit gyerek volt és az imádság nem mult el ajkairól, hogy vitézi sorba került. Mint fia atyjához, úgy fordult a mennybeli nagy urhoz. Ha a házáért kellene halnia, egy szó nem kelne ajkairól. De törökök mulatságaként mulják ki e

világból? Sok imádság szállt már lelkéből, de ily nagy könyörgéssel még soha. Szemeit is lehunyta, hogy a hatalmas Isten égi trónusát jobban elképzeldesse. Nagy alázattal, térdendállva, összekulcsolt kezekkel kért lélekben előtte.

Csunya nagy bőgő orditás zavarta ki az imádkozásából. Nyitja szemeit, hogy lássa, mi az és a menekülés ösztönétől nagyot ránt megkötözött kezein, lábain, hogy elfuthasson az előtte ordító rém, az Anatóliából hozott fenevad, egy sárgabundás oroszlán elől. De a török szolgák kegyetlenül a deszkára kötötték, még csak meg sem ereszkedik testén a köté.

Vadállat étkéül rendelt a mulató basák kedve — gondolja halálos iszonyattal és nézi az elkerített helyen nyugtalanul forgó hatalmas idegen állatot.

Az oroszlán körbe fut a kerített helyen, mintha ki akarna törni. A mögötte álló korbácsos ör, nagy zajjal pattogtatja feléje ostarát, hogy a megkötözött magyar rab felé terelje. Kiáltoz is neki, valami vad, idegen nyelven és hogy kifogy a türelemből, nagyot vág a korbáccsal az oroszlán hátára. Erre aztán már ugrik az oroszlán, de nem a megkötözött rab felé, hanem a korbácsos örré. Hiába fut az előle, hiába pattog ostarával, két ugrással fölötte van, leteperi. Egy szempillantásig birkóznak, de aztán az ör csöndesen elnyúl a hatalmas állat alatt. A dermedt csöndben messzehangzik a csontok ropogása, a puffogó zaj, ahogyan az oroszlán talpaival zsákmányára csap és az éles serecegés, amikor karjával végigtép rajta.

Isten! — kiált lelkében a megkötözött magyar vitéz. — Ugy történik, amint engeded, de ha akarod, megmenekülök e csuf haláltól. Nagy hittel, nagy reménnyel mondja sze-

Jelenkezzenek a szellemi munkanélküliek szeptember 1-ig a városházán

Ministeri rendeletre gondoskodni kell az iskolázott emberek megélhetéséről. — Jelenkezzenek az egyetemet végzett nyugdíjasok, mert őket alkalmazják az összeírásra

Dr Bleda polgármester hétfő délután magához kérte a helyi sajtó képviselőit s ismertette a munkaügyi miniszternek — a szellemi munkanélküliek összeírására és elhelyezésére vonatkozó — rendeletét.

— A munkaügyi miniszter — kezdte beszédét a polgármester — belátja, hogy mily súlyos és égető kérdés a szellemi munkások munkanélkülisége s azért a kormánnyal karöltve törvényjavaslatot nyújtott be a parlamenthez, mely törvényt úgy a képviselőház, mint a szenátus megszavazta. Ez a törvény hivatva lesz segíteni, egyhíteni a szellemi munkanélküliségen.

— Mindenekelőtt összeírják az ország egész területén a szellemi munkanélkülieket s hogy ez az összeírás teljes és hibátlan legyen, minden egyes városban megszervezik az összeíró bizottságot.

— Oradeán Costa Romulus, a városi statisztikai hivatal vezetője fogja az összeírást vezetni.

— A ministeri rendelet, pontosan meghatározza, hogy kik tartoznak a szellemi munkanélküliek csoportjába és pedig a következők: *Mindazok, akiknek legalább négy középiskolai végzettségük, vagy ennek megfelelő szakiskolai képzettségük van s kizárólag szellemi munkára képesek és jelenleg munkanélkül vannak s kildatásuk sincs, hogy a közeljövőben elhelyezkedhessenek.*

— A munkaügyi miniszter rendelete értelmében kimutatást készítenek az országban levő összes szellemi munkanélküliekről és akik ebben a kimutatásban szerepelnek, azokkal fogják betölteni, nemcsak a megüresedett állami, hanem a községi és városi hivatalokat is.

Dr Bleda polgármester nyilatkozata után a részletes felvilágosításokért felkerestük Costa Romulust, az összeíró bizottság vezetőjét, aki a következő hirdetmény közzétételére kérte fel a sajtót.

Costa Romulus ezúton szólítja fel mindazokat, akik a fenti meghatározás szerint a szellemi munkanélküliek csoportjába tartoznak, nemzetiségre való tekintet nélkül, hogy

szeptember elsejéig föltétlenül jelenkezzenek a városház második emelet 29-es számú szobájában,

hogy le ne maradjanak a kimutatásról, mert a munkaügyi miniszter rendelete szigorúan ragaszkodik ahhoz, hogy csak azok kapnak elhelyezést, akik a kimutatásban szerepelnek. Személyi, családi adataikat, életkörülményeiket egy — külön e célra szerkesztett — ívre maga a jelentkező fogja felvezetni s az ív borickezőleg leragasztható, úgyhogy teljes titoktartás mellett csupán a miniszter fogja az adatokat elolvasni.

— Costa Romulus nyomatékosan kéri a szellemi munkanélkülieket, hogy teljes számmal jelenkezzenek, mert a kormánynak ezzel a rendelettel őszinte célja, hogy letörje az országban mindjobban elharapódzó munkanélküliséget.

A vidék nagyobb községeiben külön bizottság alakul az összeírásokra. A faluban a jegyző végzi az összeírást.

Jelenkezzenek az egyetemet végzett nyugdíjasok az összeírás végzésére.

Costa Romulus, a szellemi munkanélküliek összeírását végző bizottság elnöke kéri, hogy jelenkezzenek egyetemi végzettséggel bíró nyugdíjasok a városház II. em. 2. sz. helyiségében ahol alkalmazni fogják őket, mint összeírókat a szellemi munkanélküliek összeírásának idejére.

Munkájukért a munkaügyi minisztérium megfelelő napidíjat fog fizetni. Sz. J. T.

A sáceni Karitászi Jótékony Nőegylet táncestélye. Saját tud. Az Eriul mellékének legsikerültebb jótékonyestélyi táncmulatságait az özv. Stubenberg Józsefné grófnő elnökölte alatt működő Karitászi Nőegylet szokta rendezni. Vasárnap este zajlott le újból egy ilyen sikerült táncestély, amely jó kedvben és a cél érdekében szolgált. A német emberbarfati lelkiületéről ismert grófnő mint védnök két leányával mindvégig jelen volt az estélyen, amelyen a nagyszámú intelligenciája és polgári társadalma is nagy számban vett részt.

gény fiatal egri vitéz.

— Mindeneknél hatalmasabb a Te hatalmad én Uram Istenem. Én hiszek benned, én hiszek benned. Segíts meg én Istenem. Uram!

A kopjas törökök a kerítésen keresztül dőlködtek az oroszán felé és bizatták, hogy kezdje már a mulatságot, amiért behozták. De az oroszán nem hajta a biztatásra. Mosdiki lakoma után és végül lustán elnyulik a kerített hely közepén.

A budai pasa mosolyog. A vendéglátó váci pasában azonban forr a düh. Legszebb mulatságát rontotta el a makacs állat. S szigorú parancsot ad, hogy minden áron uszítsák a megköltözött rabra.

Nagy kiáltozással, ugrálással, szurkálással hajszolják a kerítésen kívül álló szolgák az oroszánt. Az eleinte feljűk kapdos őket ordítja, de aztán mintha megértette volna, mit akarnak tőle, megköltözött Zarka János felé lépeget. Lassu, majdnem lopakodó lépésekkel. Körüljárja a földbeszurt deszkát és sunyi tekintettel méregeti a rajta lógó embert.

— Vért szagolt — mondja egy török néző. — Bele fog kapni!

Mindenki ezt gondolja. Maga az áldozatul dobtott magyar rab is, de azért lelke mélyén nem szűnik meg gondolatjai.

— Ha Te akarod, Uram, megmeneküök. Mindennél nagyobb a Te akaratod.

Az oroszán már ott áll egészen a deszka mellett. Nézi a hunyt szemekkel lógó embert, két lábra emelkedik, fejével felnyúl hozzá. Szája megnyílik és hatalmas nyelvét a rub magyar lába felé ölti. S tán, hogy biztosabban kapjon bele, két első lábával átfogja a deszkát. Aztán... széden, lassan, mintha kis köly-

keivel tenné, nyalni kezdte a rab vitéz megviselt lábhegyét.

A budai pasa odafordult a dühöt eltorzult arcú váci pasához:

— Ugy lenne kedvemre, ha elengednék e hiteltlent, kinek Allah — legyen áldott az ő szent neve — ime, nem akarja elvenni életét.

— Ugy lesz — hajlongott a váci pasa. — ahogyan lelkigyörmösebb vendégem kívánja.

Zarka János a körülötte forogló, őt nagy sebhelyekkel taszigáló, rohanva elvívó szolgák között úgy lépett, mozgott, mint az alvairó. Akkor ocsudott fel, mikor már kiint állt a váci vár kapuja előtt. A kezében egy melléte álló lónak a gyeplője, vállain élelménytel töltött tarisznya. S az egyik szolga feléje csap a levegőbe.

— Menj tisztátalan káfir, amerre látsz!

Evrenosz ott tipródott a szolgák között. Halk hangon mondta Zarkának:

— El ne felejs egy fohászt mondani Allahhoz, te szerencsés. Az életedet köszönheted neki. Meg a budai pasának.

Zarka János már a nyeregéből intott búcsút Evrenosznak. Allahnak azonban nem mondott fohászt. Száguldva rohant Vácól észak felé, amerre Egert sejtette. Volt oly veszélyes az odáig való utat egyedül megjárni, mint az oroszánnal egy kerített helyre összecusukatni. De csodás megmenekülése után hogyan ne lett volna bizodalma, reménye az ottalmazó égi kézben!

— A Te kezembe ajánlom magam! — fohászokodta nagy hittel — Ugy történik minden, ahogyan Te akarod Uram. És nagy a te hatalmad. Minden hatalomnál nagyobb. Száguldó alakja hamarosan elveszett az utána bámuldo szolgák szeme elől.

A prémontrei rend ünnepe

A prémontrei rend augusztus 28-án az egész világon: Európában, Észak- és Dél-Amerikában, Afrikában elsőrangú ünneppel és ennek nyolcadával hódol a nagy Szent Agostonnak, aki mint hittudós és bölcselő az egyháznak 15 század óta világtító csillaga. Szent Agoston intelmeiből és tanácsaiból, amelyeket a 109. számú levelében és a „De vita et moribus clericorum”, valamint „De moribus Ecclesiae” című munkáiban írt meg, fejlődött ki idők folyamán az a rendszabály, amelyet főleg a kanonokrendek tettek magukévá. Szent Agoston tulajdonképpen szerzetesrendet nem alapított, hanem egyes kolostorokban lelki családokat gyűjtött össze, amelyek ugyanazon házi rend és szabály alatt éltek. Amikor nagy benső küzdelem után lelki egyensúlyát megnyerte, elhagyta a szónoklati tanszékét, amelyet az átlagon jóval felül töltött be, megértő tanítványaival és barátaival, akik válogatott lelkek voltak, atyjának földbirtokán elmélkedésben, tanulásban, vezeklésben töltötte életét. Amikor pappá szentelte őt Valér hippói püspök, a templom mellett egy kertel adományozott neki, hogy barátaival ezen fennkölt, közös életet folytathassa. Amikor pedig püspökké lett, papjaival együtt folytatta a közös életet az első keresztények mintájára. Ez a közös életmód elterjedt és káptalanok fejlődtek ki belőle, amelyeknek tagjai később elkülönültek, de a kanonokrendekben megmaradt. Ezért tartja a prémontrei rend Szent Agostont szellemi atyjának és ünnepli őt a templorban és az imádkozó chorusban.

Augusztus 27-én a prémontrei templomban este 1/27-kor szentbeszéd és utána szentséges litánia. Augusztus 28-án, pénteken reggel 7, 9 és 10 órák szentmisék, a 9 órai ünnepélyes szentségkítéssel, este 1/27-kor pedig szentbeszéd és szentséges litánia. Ezen a napon a szokásos feltételek mellett a prémontrei templomban teljes búcsút lehet nyerni.

A városi tanács határozatai

Oradea város időközi bizottsága dr Bleda polgármester elnökölte alatt hétfőn délután ülést tartott. Elsőnek a műszaki osztály vezetője ismertette azt a szerződést, amelyet a város a hőforrást kutató vállalkozóval kötött. A tanács egyetlen pontján változtatott a szerződésnek, amely szerint, ha háromszáz méterig nem találunk megfelelő forrást, ha a város úgy határoz, a vállalkozó köteles tovább folytatni a furást. A város tehát háromszáz méteren túl nem köteles furatni a hőforrás után.

Ezután az időközi bizottság foglalkozott a városi villamosművek munkásainak fizetésjavítási kérésével. A munkások a nemzeti munkásszövetség útján kérték a tanácsot a fizetésjavításra. Dr Bleda polgármester javaslatára, a tanács a munkások kérését a villamosművek igazgatóságához utasította azzal, hogy tíz napon belül nyújtsa be javaslatát az időközi bizottsághoz.

A legutóbbi ülésen a tanács elhatározta, hogy ebben az évben nem bocsát a város semmiféle anyagot a városi vasutak rendelkezésére, mivel jelenleg fontosabb a városnak néhány utcáját újjrakövezni s megjavítani. A hétfői tanácsülésen, amikor az elmúlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasásakor a városi főjegyző ehhez a ponthoz ért, többeknek a javaslatára megsemmisítették ezt a határozatot s a tanács utasította a gazdasági ügyosztályt, hogy bocsássa a városi vasut rendelkezésére — az egyes ronalszakaszok javítására — kért anyagot.

A pénzügyi osztály előterjesztésére, az új tüzoltóság részére megszavazott a tanács 42.000 lejt, mivel a várban, ahová a tüzoltóság költözik még bizonyos javításokat kell eszközölni.

Vulturii-Sasok Turista Egyesülete foló hó 30-án, vasárnap Bihar megye egyik legesődsabb kiránduló helyét Băitát keresik fel, a kirándulók megtekintik a Crișul-Neagra erődöt, a Bihar kaput stb. Részvételi díj tagoknak 112 lei, vendégeknek 132 lei. Indulás vasárnap reggel fél 5 órakor. Jelentkezni lehet az egyetemi irodában Dr Lazar Aurel-utca 14. szám alatt, valamint Mocsány Sándor írógépesnél, Bulzegele Ferdinand 13. és Gyenge István készítőszobánál Alexandri-u, 12. sz. alatt.

A német birodalom két évre emelte föl a katonai szolgálati időt

Egymillió ember lesz tényleges szolgálatban

Berlinből jelentik: Hitler német birodalmi vezér és kancellár rendeletet adott ki, melyben a birodalmi véderő aktív szolgálati kötelezettségének időtartamát egységesen két évre emelte föl.

A német sajtó megállapítja, hogy erre az intézkedésre a kommunista szovjet fenyegetései miatt volt szükség. A szolgálati idő felemelése körülbelül egy millió ember tényleges szolgálatban tartását jelenti. A véderő jelenlegi létszáma 600 ezer; ezeknek fele hivatalos, fele újonc. A leggyengébb háborús évjárat behívása is 300 ezer embert jelent. Ezek szerint Németország ezidőszereint Európa legerősebb katonai hatalma.

Nagy riadalom Párizsban.

Párizsból jelentik: A német katonai szolgálat két évre való felemelése nagy riadalmat keltett Párizsban. A lapok rendkívül súlyos intézkedésnek minősítik a rendelet bevezetését, bár már néhány nap óta számítottak rá. Általános nézet az, hogy a semlegességi nyilatkozattal Németország elő akarta készíteni a szolgálati idő felemeléséről szóló közleményt és a két intézkedés szoros összefüggésben áll egymással. A lapok szerint a semlegességi nyilatkozat ezek után sokat veszít értékéből és az a megenyhülés, melyet a nyilatkozat tett, teljesen szétfoszott.

A sajtó azt hiszi, hogy

a német katonai intézkedés a fegyverkezési verseny új korszakát nyitja meg. A lapok egymillió 300 ezer emberre teszik a német hadsereg béke létszámát, sőt a Matin azt írja, hogy a német hadvezetőség most hárommillió ember felett fog rendelkezni.

Több lap felszólítja a francia kormányt és a legfőbb hadvezetőséget, hogy vonják le a szükséges következtetéseket és tegyenek megfelelő lépéseket a német katonai lépés ellensúlyozására.

A Journal egyenesen riadót fúj.

— A tények — ugymond — rettenetes ékesszólással beszélnek. Kapuink előtt 1 millió 300 ezer német katonai sorakozik fel, repülőgépekre támaszkodva. Valószínű, hogy a német kormány rövidesen a Rajna balpartját is a jelenleginél sokkal erősebb helyőrséggel fogja megrakni.

Délamerikából és Londonból megindult a békeközvetítés a harcoló spanyol felek között

A nemzeti fölkelők újabb jelentős sikereket arattak

Párizsból jelentik: A Matin szerint az uruguayi kormány jegyzéket intézett azokhoz az amerikai államokhoz, amelyek csatlakoztak a spanyol polgárháború két tábora közötti békeközvetítéséhez. Uruguay azt indítványozza, hogy ezek az államok értekezletre üljenek össze Buenos-Airesben.

Londonból jelentik: A Morning Post felhívást keltő hírt közöl, mely szerint több külföldön élő befolyásos spanyol személyiség véget akar vetni a polgárháborúnak. Ezért békeközvetítést indítottak meg a két tábor között. A békeakciót hallgatólagosan támogatják a londoni és párizsi körök. Kezdeményezője Olyan londoni spanyol nagykövét, aki már szombaton Párizsba utazott, hogy az ügyben az ottani nagykövettel tárgyaljon.

A tárgyalások legelső célja a fegyverszünet létrehozása.

A nemzeti csapatok megtizedelték a kataloniai vörös csapatokat.

Sevillából jelentik: Lano tábornok rádió-

jelentése szerint a fölkelők a Hueska és Saragossa felé előnyomuló barcelonai csapatokat megtizedelték. A Mallorca szigeteken partraszállott első kormánykülönítmény megsemmisítése után most a második is hasonló sors fenyegeti. Katalániában a helyzet a fölkelők részére kedvező.

Franko tábornok öccse, a híres pilóta is a fölkelőkhez csatlakozott.

Lisszabonból jelentik: Ideérkezett hír szerint Ramon Franko spanyol pilóta, Franko tábornok öccse, a fölkelőkhez csatlakozott. Ramon Franko neve akkor vált ismertté, amikor elsőnek repülte át az Atlanti oceánt Európa és Dél-Amerika között. A pilóta eddig éles politikai ellenfele volt bátyjának, Franko tábornoknak, a fölkelők vezérének.

Franko tábornok örömmel fogadta öccse csatlakozását és kijelentette, hogy őt bízza meg a Madrid felé előnyomuló déli csapatok parancsnokságával.

Megkezdődtek a román-magyar kereskedelmi egyezmény módosításaira vonatkozó tárgyalások

Különösen a fakivitel új szabályozása van szóban

București. Saját tud. A magyar-román vegyes küldöttség kedd délután fél öt órakor Sinaiában a Palace szállodában, ahol a kiküldöttek szállva vannak, megkezdte tárgyalásait. Magyar részről résztvesznek a bizottságban: Almásy Kálmán gróf, kereskedelmi attasé, Takács Konstantin követségi titkár, Schlipp István igazgató, a magyar ipar- és kereskedelmi miniszteriumban és Csévai Ferdinánd dr szerkesztő. Román részről résztvesznek: Gheorghiu, a

román ipar- és kereskedelmi miniszterium államtitkára, a vegyes bizottság elnöke, Demetriuc a Banca Nationala tanulmányi osztályának vezetője, Dumitrescu mérnök, a Gyáriparosok Szövetségének képviselője és Matasaru, a budapesti román követség kereskedelmi attaséja.

A tanácskozások célja, hogy az április harmadikán Budapesten létesült román-magyar kereskedelmi egyezmény alkalmazhatatlannak bizonyult pontjait, különösen a fakivitel szabályozására módosítsák.

Kereskedelmi tárgyalások Hollandiával, Németországgal és Olaszországgal

București. Saját tud. A román kormány ezzel egyidejűleg és a közeljövőben tárgyalásokat folytat még kereskedelmi egyezmények megkötésére Hollandiával, Németországgal és Olaszországgal. A holland egyezmény már megkötöttnek tekintendő. Ma szövegezik véglegesen. Holnap, szerdán a kereskedelmi miniszteriumban megindulnak a tárgyalások, egyrészt a francosóvi miniszter és Leon alminiszter, másrészt Fabricius bucurești német megbízott között fizetési egyezmény és petroleumkiviteli egyezmény megkötésére.

A Németország felé történő petroleumkivittel a kivitel 56 százalékát teszi már ki, holott az érvényben levő egyezmény csak 25 százalékot enged, mert devizák fizetése nélkül a román kormány azt követeli, hogy 25 százalékos tulmenő petroleumkivitelért a jövőben devizát adjon Németország.

București. Saját tud. Olaszországgal, a szankciók megszüntetése után vált szükségessé a tárgyalások újrafelvétele, különösen azért, mert a megtorlások életbeléptetésének pillanatában Romániának Olaszországban 700 millió lei befagyott követelése volt, amit most már csak árubehozattal lehet kiegyenlíteni. Ezért egy román bizottság végigjárta az olasz gyárakat, annak megállapítására, hogy minek behozatala lenne legalkalmasabb?

Erről elkészült a jelentés és a tárgyalások megindulnak, míhelyt Ugo Sola olasz követ visszaérkezik Bucureștibe.

A jelenlegi fronthelyzet Spanyolországban.

A vonalakkal berajzolt területek még mindig a madridi baloldali kormány, illetve a vörös milícia birtokában vannak. Az északi spanyol partvidék, különösen Irup és San Sebastian birtokáért jelenleg nagy harcok folynak.

A reghini születésű Bárány István — kávéültetvényes lett Afrika közepén

A targumuresi tűzériskolából a frontra, hadifogságba, onnan haza — és ma Kongóban akkora birtoka van, mint egy itteni vármegye

Budapestről jelentik: Az egyik dunaparti szálloda szobájában ül egy negyven-negyvenöt-évesnek tűnő, sötét arcszínű, napbarnította magas fél. Bárány István a neve, foglalkozása: kávéültetvényes Kongóban. Amikor megérkezett, kényelmes szobát kért, ahol egy napig maradt, most már harmadik hete lakja a szállodát.

Egy újságíró meglátogatta. Szinte boldog volt, hogy magyar újságíró keresi és beszél vele. Nem igen kell kérlelni arra, hogy mondja el az élete futását.

— Ott kezdem — mondja — hogy reghini vagyok. Ott végeztem el a gimnáziumot és azután fölkerültem Budapestre a műegyetemre. Gépészmérnöknek készültem, a harmadik évet hallgattam, amikor kitört a háború. Bevonultam Tg-Muresre a tűzériskolába. Jártam Galiciában és végül Przemyslben körülváltak bennünket. Következett az orosz fogság. Sorsom nem volt se jobb, se rosszabb, mint társaimé. Huszonkétéves voltam, a sors addig se kényeztetett, hát elbirtam a hadifogságot. Egész életemre döntő hatása volt a három évnél, amit különböző fogolytáborokban, egész távolkeleti Szibériáig vándorolva, eltöltöttem. Megemlítenem csak azt a nagy-nagy szerencsémét kell, hogy volt egy ütegparancsnokom, tartalékos főhadnagy, aki vel együtt hánytak-vetettek bennünket.

Ez a kiváló férfi a polgári életben középiskolai tanár volt, ha jól tudom, a latint, franciát és olaszt tanította egy laibachi iskolában. Engem diákjának nézett és időtöltésből megtanított minden általa beszélt nyelvre. Így tanultam meg tőle négy külföldi nyelvet.

Műszaki rajzoló Vladivosztokban

— Amikor a kommunizmus kitört, a hadifogolytáborok internáltsága véget ért. Szabadon mozoghattunk. Én ezt a szabadságot felhasználtam arra, hogy minél távolabba kerüljek a táborból. Különböző viszontagságok után eljutottam Vladivosztokba. Ez már 1918. nyarán volt. A városban akkor már voltak japán csapatok, de oroszok is. Renegeteg hadifogoly szállta meg a várost. Remélték, hogy hajóra kerülnek és utazhatnak haza. A japánok nem a legbarátságosabban bántak velük. De voltak élelmiszek, akik boldogultak, voltak, akik szörnyen szenvedtek. Én a kikötőben járva, látam hatalmas dokkokat, az egyikbe beléptem, megmondtam, hogy gépészmérnök vagyok és munkát kértem. Hamiskásan hunyorít a szemével.

— Magának megmondom — mondja nevetve — hogy nem voltam akkor még mérnök, csak technikus. Ennyit azonban, künn az életben, rendkívüli viszonyok között szabad hazudni.

— Már nagyobb hazugság is megesett — feleltem.

— Oh, hogyne az én életemben is. Dehát folytatom. Abban a dokkban egy amerikai mérnök volt a főnök, aki ajánkozást meghallgatva, megkérdezett, vállalkoznék-e rajzolásra. Természetesen vállalkoztam. A mérnök szénemésztő készülékek konstruálásával kísérletezett és ehhez volt szüksége egy képzett rajzolóra. Csakhamar nemcsak rajzoltam, hanem segédkeztem is neki a tervezésben, mert sok mindenféle ötletemet elfogadta. Öt hónapig voltam mellette, ez alatt a rongyos, piszkos hadifogolyból olyan gentleman külsejű uriember vált belőlem, hogy senki nem hitte volna el szibériai multamat. Vladivosztok forgalma akkor óriási volt, az amerikaiak kezdtek berendezkedni a hadifogolyok hazaszállítására és rengeteg luxushajó is érkezett, mert az emberek kíváncsiak voltak arra a különös életre, ami akkoriban ott kifejlődött. Az egyik hajónak a műszaki tisztje megbetegedett, úgy hogy kórházba kellett szállítani. Pótlás nem akadt más, mint én, akit az ameri-

kai főnököm nyugodt szívvel ajánlott. Tengerésztiszt lettem, egyelőre 6 hónapi szerződést kaptam, a Philippini-szigetek körülhajózása és a San Franciskóba való visszatérés idejére. Amikor a hat hónap elteltével megérkeztünk az amerikai kontinensre, a hajó parancsnoka kö-

zölte velem, hogy szerződésemet állandósítja, ha a tengerészeti akadémián az előírt vizsgákat le-
rakom.

— Az ajánlat nagyon hizelgő volt. Bennem azonban tombolt a honvágy. Apámról évek óta nem tudtam, anyám már a háború előtt meghalt és így csak az öreg után huzott a szívem. Huszonhét éves voltam, előttem láttam a világot, pénzem is volt, elhatároztam, hogy hazajövök és azután majd határozok a továbbiak felől. Amerikai hajón, mint luxusutas érkeztem meg Európába 1921 márciusában. Hazajöttem Reghinbe és megtudtam, hogy apám is eltávozott az élők világából. Nem akartam ott maradni, visszajöttem Pestre. De októberig kellett volna várnom, míg beirathozhatom a műegyetemre.

Elutazás Kongóba

— Nem volt türelmem tétlenül várakozni, elhatároztam, hogy beutazom Európát, ugyse láttam belőle sokat. Eljutottam Párizsba. Ott jelentkeztem a Sorbonneon és műegyetemi tanulmányaim, a gyakorlatban elvégzett munkáim alapján vizsgára bocsátottak. Megkaptam az általános mérnöki oklevelet. Hallatlan konjunktúra volt akkor Franciaországban, a háborus károk helyreállítására óriási munkát végeztek. Gyerekjáték volt állást szerezni. Három évig dolgoztam, de azután rájöttem, hogy itt mint idegen állampolgárnak, sem arra nem leszek alkalmas, hogy karriert csináljak, sem arra, hogy vagyont gyűjtsék. Ekkor látogatott meg egykori ütegparancsnokom és hadifogoly bajtársam, a nyelvtanár. Állását otthon elvesztette, nem volt türelme se, hogy nebulókat oktasson és elhatározta, több osztrák volt katonatiszttel együtt, hogy Dél-Amerikába mennek és ott valami kollektív gazdálkodásba kezdenek. Invitáltak engem is, de ez a terv sem tetszett. Ellenben olvastam, hogy Kongóban új vasúti vonalakat akarnak építeni — és ehhez keresnek szakembereket. Franciaországban is vasúti építkezéseknél dolgoztam, az itt kapott bizonyítványom a legjobb ajánlás volt a belga közlekedési miniszter előtt. Nyomban öt évre szerződtek. Leopoldvilleben a kormányzónál kellett jelentkeznem. Ott két meglepetés ért. Az egyik, hogy az ebédnél elefántfülleveszt szolgáltak fel, a másik, hogy egy hölgy magyarul szólított meg. Egy francia orvosnak volt a felesége. A francia orvos a Balkán hadsereggel jutott el Zentára, ott ismerkedett meg velem, vette el feleségül és hozta el Kongóba.

Hatszáz kilométer vasútvonalnak a megépítésével bíztak meg. A terep tulajdonképpen még fel sem volt derítve. Először egy expedícióval abból a célból kellett elindulnom, hogy pontos térképet készítsék, a vasútvonal irányát kijelöljem, a szükséges építkezésekre előterjesztést tegyek. Egy szakáccsal, két lovással, egy rajzóval és húsz benszülött szolgálóval, három hónapi készlettel elindultunk utunkra. Két évig tartott a tervek teljes elkészítése. Milyenek voltak, arra jellemző, hogy engem bíztak meg az építőmunka vezetésével. Hetezer embernek lettem a főnöke. Hozzákezdünk a munkához. Mielőtt befejeződött volna az építkezés, újabb öt évre meghosszabbították a szerződésemet.

Hűteni kell a vasúti kocsikat

— Az élet Kongóban nagyon kellemes, bár európai ember számára a gyors és átmenet nélküli hőváltozások nagyon kinosak. Sokak részére elviselhetetlen az időjárás. Nekem, aki megjártam Szibériát, végigszenvedtem a Csendes Óceán forró poklát, meg se kottyant. Különben is olyan életet éltem, hogy gondoskodhattam jó-

léteimről. A meleg persze sok kinos napot okozott, de éppen ez a hőség tette, hogy rájutottam egy olyan eljárásra, amelynek vagyonomat köszönhetem. A műszaki világot már eléggé foglalkoztatta addig is, hogy a rekkenő melegben a vasuton való utazást elviselhetővé kell tenni azért, hogy a személykocsikat éppen úgy hűtsék, ahogy télidőben fűtenek. A teherforgalomban a hűtőkocsikat már régebben be is vezették, de különösen a kolóniákon, az amerikai kontinensen, ahol a vasutak magánkézen lévő, azokat úgy fejlesztik, hogy egy luxushajóhoz hasonlóan minden komforttal rendelkezzenek, probléma volt a hűtést olyan módon elvégezni, hogy az kevés beruházással és kevés üzemköltséggel járjon. Én erre egy különleges eljárást állapítottam meg, szabadalmaztattam és több nagy vasúttársaságnak eladtam. Nem akarom részletezni miből áll, mert szakemberek ismerik, laikusok számára pedig nem érdekes, bizonyos azonban, hogy a Kongóban hatvan fokok melegen futó Pullmann kocsiban a tempuratura húsz foknál nem több.

— Itthon ennek jelentőségét nem tudják megérteni, mert rosszul érzik magukat már harminc fokos melegben is. Csodálom azonban, hogy a magyar vasutak nem gondolják még hűtőkészülékek alkalmazására, hiszen az autóval és repülőgéppel szemben a versenyt csak úgy állhatják, ha az utazást minden tekintetben kényelmesebbé teszik, mint amazokon a közlekedési eszközökön.

— Erről tehát azonban elég. Nagy jövedelmet húzok hűtőkészülékeim nyomán és igen szép pénzt takarítottam meg fizetésemből. Mielőtt szerződéselem lejárt volna, nagyobb területet vásároltam és kávéval ültettem be. Milyen nagyságu területet, az nem érdekes, mert mások itt és mások ott a dimenziók. Ha azt mondom, hogy birtokom van olyan nagy, mint itthon egy közepes vármegye, sokat nem mondtam. Tudni kell, hogy a kávécseszerjék hároméves korukban hozzák először gyümölcsüket és öt-hét éves korukban a legtermékenyebbek. Az én ültetvényem most a negyedik éves. A tavalyi termés várakozáson felül sikerült, az idei még jobb lesz. Az értékesítésnél sem volt semmi baj.

Még csak egy asszony kellene

— Elhatároztam tehát, hogy egy kicsit el látogatok a vén Európába és körülnézek. Azután talán már ideje volna, hogy családalapításra is gondoljak. Hatodik hónapja vagyok itt. Végigélveztem, amit Európa nyújthat. Rászántam magam, hogy egy napra eljövök, Pestre megyek és le Reghinbe és azután Marseillebe és haza Kongóba. De itt Pesten megakadtam. Harmadik hete vagyok itt. Egyelőre nem is megyek tovább.

— Feleségjelölt is van már? — kérdelem.

— Van valami kialakulóban. Tudja nem ismerem én a régi világból senkit. Egykori tanultársaim elszéledtek, még a nevükre sem igen emlékszem s azok az ismeretségek, amik a szállodaéleten keresztül adódnak, nem minthogy megnyugtatók. De hát majd ezen is segítünk. Azt hiszem asszony nélkül mégsem megyek el.

— S meddig marad Pesten.

— Soká nem húzom, de visszajövök. Ezt biztosítandó, vásároltam egy bérházat. Hadd legyen valarai, amú ideköt.

Pakocs Károly:
Édua áldozata
Regény
Ara tűzve 130 lei és portó.
Kapható könyvosztályunknál

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Hétoldos: Egész évre 200, fél évre 100, negyedévre 50. Magyarországon: Egész évre 30 P, fél évre 15 P, negyedévre 10 P. Egyes szám ára 10 fillér, vasárnap és ünnepek 20 fillér.
 Postatakarépkénti csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényelünk meg és nem adunk vissza. Csak a választásdíjra magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Gyengülő északi szél, éjjel igen erős lehűlés, a nappali hőmérséklet emelkedik, keleten zápor lehetséges.

Zürichi ziarlat. Párizs 20.28 egyenlőad, London 15.44, Newyork 306 háromnegyed, Brüsszel 51.80, Milánó 24.17 fél, Amszterdam 208.27 fél, Berlin 123.35, Bécs — schilling 57.05, Prága 12.68, Varsó 57.70, Belgrad 700.

Zita királyné pápai kihallgatása. Vatikánvárosból jelentik: XI. Pius pápa magánkihallgatáson fogadta Zita királynét. A kihallgatás negyvenöt percig tartott.

Vorbuchner püspök Simerián. Deva. Saját tud. Vorbuchner püspök Simerián a katolikus templom 50 éves jubileuma alkalmából, augusztus 23-án szentmisét celebrált a hunedoarai teológusok segítségével. Enekelt a hunedoarai katolikus vegyeskar. Hatalmas tömeg hallgatta meg az új püspök beszédét, aki a híveket a vallásukhoz való ragaszkodásra buzdította, kifejtve, hogy miért van az emberi léleknek szüksége a vallásra. A szokásos tisztelgések és fogadások után este a Kolping rendezésében nagyszabású estély volt, hatalmas sikerrel.

Mysorei maharadza Budapesten. Budapestről jelentik: A mysorei maharadza hétfőn elhagyta Berlint és Budapestre utazott. A maharadza, aki India leggazdagabb embere, két napot tölt a magyar fővárosban.

Eduárd király a görög és a török fővárosban. Athénből jelentik: Hivatalos görög jelentés szerint Eduárd király kedden Athénbe utazik. A király, mint magánember, három napot tölt a görög fővárosban. Onnan, hír szerint, Istambulba utazik.

* **Felvétel az Iskolanővérek gyárvárosi nevelőintézetébe.** A timisoara-gyárvárosi római katolikus magyar elemi leányiskolával és magyar leányliceummal kapcsolatban levő internátusba felvételre a növendékeket mérsékelt elvétési díj mellett. Felhívjuk erre a szülőket figyelmét, akik magyar anyanyelvű gyermekeiket ez intézetben kívánják elhelyezni. Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt az intézeti előjárás (Timisoara II. Str. Titu Maiorescu 2.) A gimnázium I-6 osztályába a felvételi vizsga szeptember 4-én lesz.

Rendes napi repülőjárat Prága, Cluj, Bucuresti, Jassi, Kiew és Moszkva között. Cluj. Saját tud. Szeptember elsején ünnepélyes külsőségek közt nyitják meg a városból pár kilométerre eső someseni repülőtéren a Prága-Bucuresti-Moszkva légi közlekedést, mert a három ország között a megegyezés megtörtént. Az orosz pilótákat a polgári repülőparancsnokság és a város vezetői fogják hivatalosan fogadni. A repülőjárat gépe rendszeresen Prágából indul a reggeli órákban és Clujra érkezik délután 11 órakor. Bucurestire, Jassira és Kiewre érintve este hét órakor száll le a moszkvai repülőtéren. Clujtól Moszkváig csak 5400 lei lesz az utiköltség. A szovjet-unió repülőgépeit „Aero-Flot” repülőársaság tulajdonosa.

A sakkolimpia lejujabb eredményei. Münchenből jelentik: A hétfő délelőtti 12-ik fordulójának eredményei: Lengyelország-Csehszlovákia 3:3, Németország-Románia 4:2, Olaszország-Lettország 4:3, Magyarország-Izland 4:1, Litvánia-Finnország 2 fél-2 fél, Finnország-Brazília 2 fél-1 fél, Észtország-Ausztria 3:2, Hollandia-Norvégia 3:2, Franciaország-Bulgária 2 fél-1 fél, Jugoszlávia-Svédország 2 fél-2.

Összeharapta egy sertés. Lugo. Saját tud. A Dacia-szálló alkalmazottja, Tóth János a szálloda udvarán gyanútlanul haladt keresztül, amikor váratlanul egy sertés támadta meg. A fel-dühödött állat a szerencsétlen ember karjából lábából és arcából egész darabokat tépett ki. A súlyosan sérült embert a kórházba szállították.

Nem gyilkolták meg Barraquer érseket. Vatikánvárosból jelentik: Amint ismeretes, egyes hírek szerint Barcelonában kivégezték volna Vidal Y Barraquer érseket. A hír nem felel meg a valóságnak, mivel az érsek még a zavargások megkezdése előtt Rómába menekült. Rómában tartózkodik a certozai és a cartagenai püspök is. Velük együtt összesen 52 Spanyolországból menekült világi pap van a Vatikánvárosban, míg a menekült szerzetesek száma ennél is nagyobb.

MAGYAR IPAROSOK FIGYELMEBEI A Magyar Párt cluj-i tagozatának iparos szakosztálya ismétellen figyelmezteti az összes önálló magyar iparosokat, hogy a mesterségek gyakorlatáról szóló törvény 185-ik szakasza értelmében az eddigi iparrendelvények becsérlésére kitűzött négyhónapi határidő augusztus 30-án lejár. Az új iparrendelvényt kérelmezni kell, aki ezt még nem tette, saját érdekében is azonnal jelentkezzen a Magyar Párt irodájában (Cluj, Piata Unirii 23), ahol kérvényét a szabályoknak megfelelően díjtalanul elkészítik. A kérvényhez csatolni kell az eddigi iparrendelvény közzétett által hitelesített másolatát. A párt iparos szakosztálya megkeresésre szívesen áll a Munkakamara körzetéhez tartozó hat vármegye (Cluj, Turda, Mures, Somes, Násáud, Maramures) magyarpárti iparosainak is szolgálatára, az iparrendelvény kérvényezése, illetőleg megszerzése ügyében. Bizonyos, hogy a többi városok magyarpárti irodája is hasonlóan jár el.

Cugiron betiltották a vasárnapi hetivásárt. Cugir. Saját tud. Emberemlékezet óta a hetivásárt mindig vasárnap tartották meg, amely napon az üzletek is nyitva voltak, azon oknál fogva, hogy a havasi parasztek csak aznap jöhettek le onnan, amikor is tejtermékeiket, turót, sajtot a cugiri piacon értékesítették s ugyanakkor egyúttal egész heti szükségletüket a nyitva hagyott üzletekből beszerezhették. A környékbeli kis községekből is aznap hozták be az eladandó majorságot s más piaci árukat. Ez a rendszer nem tetszett, főleg a hölgyeknek, akik a piac miatt az istentiszteletkről vagy elkéstek vagy kénytelenek voltak elmaradni. Hogy ezen némileg könnyítve legyen, a figyelmes gróf Mailáth G. Károly püspök néhány évvel ezelőtt úgy rendelkezett, hogy vasárnapokon a kis mise reggel 7, a nagy mise pedig 11 órakor kezdődjék. Most a hatóság elrendelte, hogy vasárnap a mézárások kivételével minden üzlet zárva kell, hogy legyen, a piaci előrusítóknak pedig hírt adták, hogy hetivásár vasárnapon most volt utoljára s a piaci árusítást szintén betiltották. Hétköznap kell a bevásárlásokat elintézní.

Kié az Óceán kék szalagja? Párizsból jelentik: A francia lapok a „Queen Mary” utjával kapcsolatban megállapítják, hogy az angol óráshajó még nem szerezte meg az „Óceán Kékszalagját”. Az továbbra is a „Normandie” francia gőzösé. A „Queen Mary” ugyanis 30.1 csomó átlagssebességet ért el, a „Normandie” sebessége pedig 30.31 csomó volt. Különbben is a kékszalag azt a hajót illeti meg, mely mindkét irányban rekordidő alatt szei át a vizet.

Hlinka páter ellen állítólag merényletet követtek el. Prágából jelentik: Szombaton a csehszlovákiai lapok azt a hírt közölték, hogy Hlinka páter, a szlovák néppárt vezetője, istentisztelet közben rosszul lett. A vasárnapi újságok megcáfolták a Hlinka betegségről elterjedt híreket s azt állítják, hogy a szlovák politikus ellen merényletet követtek el. Hlinka a múlt héten több népszerűlésen beszédet tartott és ezekben élesen támadta a kommunistákat és a cseheket. A szlovák lapok szerint a merénylők közül többet letartóztattak.

* **Elhízott egyéneknek a már régóta szívesen alkalmazott természetes „Ferenc József” keserűvizkura a bélműködést erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírneműnyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyebbé teszi. Az orvosok ajánlják.**

Nem vált be a golyóálló zubbony. Newyorkból jelentik: Nemrégiben golyóálló zubbonyt vezettek be Newyorkban a rendőrség tagjai számára, mert az amerikai alvilág banditái ellen való harc sokszor teszi ki a rendőrség tagjait nem egyszer sortűzeknek. Négyhónapi próbaidő után azonban a zubbonyokat bevonták, mert kiderült, hogy nem használnak semmit, a golyók átütik a zubbonyt és darabjai nem egyszer súlyos és vézertes sebeket ejtenek.

Baia Episcopie-i kedvezményes jegyek
 kiadóhivatalunkban kaphatók

Feljegyzések

Amikor a rádió szertevitte a nagyvilágba a tizedik magyar olimpiai bajnokság hírét, sokan kérdezték, magyarok és nem-magyarok: miképpen lehetséges, hogy Magyarország a világ összes népeinek versenyében a harmadik helyre tudott jutni?

Bizonyos, hogy e rendkívüli eredménynek sok külső és belső oka lehet. Nem szerepel azonban az utolsó helyen a sok különböző ok között az a messzesemenő gondoskodás, melyben a magyar társadalom és a magyar allian a testnevelés ügyét részesíti.

Elénk fényt vet erre a gondoskodás, melyet a magyarországi Központi Statisztikai Hivatal most végzett el az u. n. sport-létesítmények számát s minőségét illetően.

Ezzel a kissé mesterséges szóval jelölt meg a magyar statisztikai szolgálat azokat a különböző berendezéseket, melyek a sport céljait szolgálják. Tehát a stádiumokat, a tornacsarnokokat, a jégpályákat s egyebeket.

E szerint a legújabb adatgyűjtés szerint Magyarországon a következő intézmények szolgálják a sportot:

1997 sportpálya és sporttér, 318 sporttelep és stadion, 8 kerékpárpálya, 1 golfpálya, 2028 kispuskalövőter, 8 lövészpálya, 13 slugró-sánc, 5 sílesiklópálya, 192 uszoda vagy fővénny-fürdő, 123 sportuszoda, 137 parti csónakház, 35 vízi csónakház, 55 sportegyesületi épület, 62 sport vagy tornacsarnok, 66 turlista menedékház, 26 kilátótorny, 883 tennispályatelep, 217 korcsolyapálya.

Ezeket a sportszerű berendezéseket ki-egészítik az iskolai terepek és épületek: 97 gyermekjátékos tér, 67 iskolai tornater, 490 iskolai tornaterem.

Összesen: 6822 sportcélokat szolgáló berendezés.

Még érdekesebb ez a szám, ha megtudjuk, hogy a háboru előtt és alatt mindezekből mindössze 691 berendezés létesült, míg a többi — szám szerint 6131 intézmény — a háboru után, 1919 január 1. óta született meg.

A magyarországi sportolónak tehát terük van, hol képességeiket kifejleszthetik s gyakorolhatják. (Skin.)

Halálozás. Clujról jelentik: Széles körökben keltett városzerte részvétet, hogy vasárnap a kórházi ágyon kisenvedett Kastaly Gábor, a Magyar Párt központi irodájának tisztviselője, Kastaly Gábor évek óta töltötte be tisztét, rengeteg emberrel volt dolga, mindenkinek egyforma udvariassággal, szeretetreméltósággal állt rendelkezésére. Hirtelen roppant össze, gyogyíthatatlan májbaí rohanta meg, amely aztán a leggondosabb orvosi kezelés ellenére is végzett vele. Kedden délután 4 órakor temették a köztemető halottas kápolnájából.

Kloroformos rablás a prága-kassai gyorsvonaton. Moravska-Ostravaról jelentik: Gáda Rezső képviselőt, aki a gyorsvonaton Prágából Kassára utazott, Oderberg állomás közelében kirabolták. A képviselőt előzőleg elkábították, majd pedig ellopták 900 csekkoronát és iratait tartalmazó pénztárcáját. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a rablást nemzetközi bűnöző társaság tagjai követ-tek el.

Dohánycsempészek bosszúja. Nagytkindáról jelentik: A múlt hónapban a jugoszláv határőrök dohánycsempészség miatt agyonlőttek egy magyar és egy horvát fiatalembert a Mura partján. A két fiatalembert agyonlövő határőrt a jugoszláv határőrök pénzzel és szabadsággal jutalmazták. Az eset a domasnicei horvátokat annyira elkésértette, hogy bosszút forraltak. Névtelen levéllel a határra csalták a határőröket s ott rájuk lőttek. Azt a határőrt, aki a két fiatalember halálát okozta, agyonlőtték. Két másik határőr a Murába fult, kettő pedig súlyos sebesüléssel kórházba került. Harminc horvátot letartóztattak. Ezek valamennyien vállalják a gyilkosságot, hogy a nyomozókat megtévesszék. A lakosság tömeges megtorlástól fél.

Hegyszakadékbá zuhant egy vak asszony. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Márkos Terézia 61 éves ciucsumuleui asszony súlyos kinok mellett a látását is elvesztette. Hallott arról, hogy a Hargita-füldön lévő kénes gödörben gyógyulást találnak a reumások és néhány nappal eze-öt, rokonai elől titkolva a szándékát, utnakindult a füldő felé. A Hargita hegymá-dek-in felfelé tartott, amikor szomjas lett. Csakhamar forrás csörgedezését hallotta. Botjával arrafelé tapogatózott, miközben megcsuszott és a több, mint százméteres szakadékbá zuhant. Jajgatására segítségül siettek a pásztorok és munkások és bezállították a helybeli közkórházba, ahol hágerinctörést, kétszeres lábtörést és súlyos belső sérüléseket állapítottak meg. Segíteni már nem lehetett rajta, a szerencsétlen világtalan asszony meghalt.

Európa legharangjátéka a gellérthegyi Pálos-kolostorban van. Budapestról jelentik: A Pálos-rend gellérthegyi kolostora arkádus tornyába, 1934-ben egy kisebb harangjátékot szereltek és az anyagiak lehetősége szerint, főként újabb harangokkal növelték a harangjátékot. A harangjátékot újabb 20 harangra egészítették ki és egyben az egészet alaposan áthangolták. A harangok utólagos behangolása igen kényes és komplikált művelet, mert az alaphangon kívül, a harangban lévő mellékzöngékre, de különösen a harangban fellépő búgóra is figyelemmel kell lenni, hogy az a domináló alaphangokra káros hatással ne legyen. Hasonló okokból kifolyólag, harangjátékok tisztá behangolásával, a legkritikáiban találhatók. A Pálos-kolostor rendbehozott harangjátékánál jobb harangjáték egész Európában alig található. A behangolás Blaha János magyar harang-specialista és orgonaművész munkája.

* **Felvétel az oradeai Szent József fiúnevelő intézetbe.** A miniszeri jóváhagyással működő Szent József fiúnevelő intézet felvesz még az elemi, Gojdu-liceum román és magyar tagozatára és kereskedelmi iskolába járó rendszeres bentlakók növendékeket. A gondos felügyelet és lelkiismeretes naponkénti többszöri csoportos és egyéni tanítás biztosítja a lelki fejlődést és szép tanulmányi eredményt, a tágas udvaron felállított modern tornaszerek, állandó orvosi ellenőrzés, jó és hőseges táplálkozás pedig a testi fejlődést. Érdeklődőknek készséggel nyújt felvilágosítást a Szent József fiúnevelő intézet igazgatósága Oradea, Str. Brătianu No. 7.

A bűnügyi regény áldozata lett nyolc gyermek. Amszterdamból jelentik: Hollandiában Hertogenbusch városkában nyolcvan tagú gangsztercesapatot fogtak el, amely csupa gyermekekből állott. A gyermekeket bűnügyi olvasmányok ragadták el a kalandos életre, aminek folytán rablóbandát alakítottak. Egy elhagyott várban volt a székhelyük, innen indultak ki a környék kirablására. A gyermekbanda oly ügyesen működött, hogy többmillió holland forint kárt okozott rövid fennállása alatt.

Huszonnégy magyar telivér jön Romániába Alagról. Budapestról jelentik: Pénteken délután tartották meg Alagon a szokásos éves telivércsikók árverését. A telivércsikók vására a mai nehéz viszonyok között minden várakozást fölülmült. Nemcsak a magyar futtatók jelentek meg teljes számban és vásároltak csikókat, hanem Ausztria, Románia, Görögország, Csehország istállótulajdonosai is a legélénkebb vételkedvőre tettek bizonyoságot. Az árverésre bejelentett száztizenhárom éves telivércsikó közül, miután néhány nem lett elővezetve, nyolcvankilenc csikó kelt el 253.370 pengőért, az átlagár tehát 2851 pengő, ami igen szép eredmény. A legdrágább csikót, a herceg Festetics Tasziló- emlékverseny győztesének, Csabának teljes testvérét, egy Caisot-Rába pejmént Chorin Ferenc vette meg 12.000 pengőért. A másik legdrágább csikóért, a Balbinus-Áldáska pejkancáért, ugyanó adott 10.000 pengőt. Rajta kívül Horthy Jenő, Dréher Jenő, herceg Festetics, De Vrles, Roayards holland bankárok és Mendel Hanna vásárolták meg a legdrágább csikókat. Rekordvetelt csinált a romániai Theodoraki, aki huszonnégy csikót vásárolt. A tenyésztők közül az Ászári-ménés ért el legnagyobb sikert, miután mind a tizenhét elővezetett csikója elkelt. Nagy sikert arattak a kishéri magyar királyi állami ménés, a díospusztai ménés és dobozi ménés csikói is.

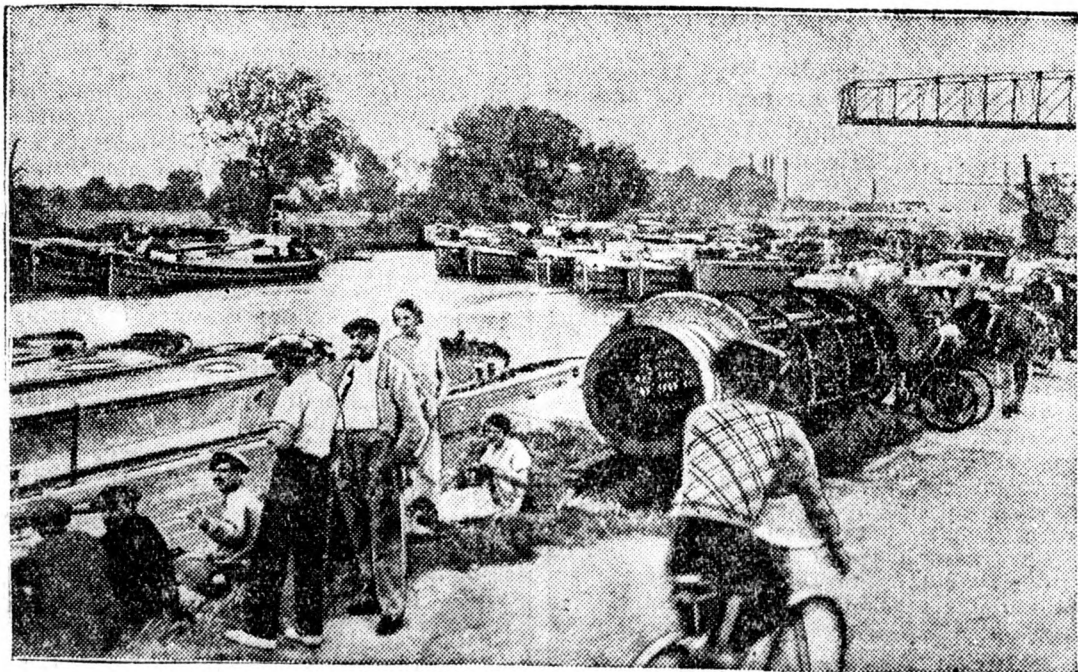
Újabb fejlemények a sáoceni sirkő rombolók ügyében. Sáoceni. Saját tud. Hivatalos információk alapján, annakidején megirtuk, hogy az itteni sajnálatos sirkőrombolás elkövetésében Ignat Ambroziu vasúti alkalmazottat és Bocis Joan postai telefonkezelőt is gyanúsították, de ők a csendőrség előtt tisztázták magukat a gyanúsítás alól és a pótnyomozat megállapította, hogy nem ők követték el a bűncselekményt, hanem mások, akiknek nevei a nyomozás érdekében még nem hozhatók nyilvánosságra. A halottai iránti kegyeletében mélyen sértett közönség élénk érdeklődéssel várja a bírói eljárás megindítását azok ellen, akik valóban elkövették a sirkőrombolásokat.

A csemegezőlő elrakása. Sokszor látunk még karácsonykor is szép szőlőfürtöket a nagyobb városok csemegekereskedéseinek kirakataiban. Ezeket nagy gonddal teszik el termelőik és amikor már a tőkéről nem lehet eladni, jó pénzt keresnek a kamarákból előszedett szőlővel. A csemegezőlő legegyszerűbb és legjobb eltarthatási módja az, ha egy besötétített kamrába lécekből egy állványt készítünk. Azokra kifelé dőlve vízzel töltött üvegeket helyezünk és a vízbe egy kevés szénport teszünk. Az üvegnyakait a felső polchoz akasztjuk egy kis kötélvel, hogy le ne eshessen. Az így előkészített üvegekbe helyezzük azután az elteendő, ággal leszedett szőlőfürtöt, úgy hogy az minél lazábban álljon és ne érjen semmihez. E célra bármilyen üveget használhatunk, amelyikbe a szőlőgerezd vesszője belefér és legalább kb. 4-5 deci ürtartalmu. Az üvegeket annyira tesszük egymástól, hogy a gerezdek ne érjenek össze. Így eltelve a szőlő hosszú ideig épen, hamvasan, üdén eltartható.

A leggazdagabb maharadzsa Budapesten

A mysorei maharadzsa, India — és bizonyára az egész világ — leggazdagabb embere, hétfőn délután a német fővárosból Budapestre érkezett.

A francia folyami hajósok sztrájkja.

A sztrájkolók hajóikkal eltorlaszolták a Szajnát, hogy lehetetlenné tegyék a folyón a forgalmat.

* **Aki friss és egészséges akar lenni és e,** akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet. Az orvosok ajánlják.

Megszigorították a házbér adóellenőrzést Timisoarán. Saját tud. A pénzügyigazgató az egyes adóellenőrzési kerületekben felülvizsgálatot tartott és megállapította, hogy az adók behajtása még mindig nem kielégítő, amiért a kerületek ellenőrző személyzetét azonnal kicserélte, s fiatal emberekkel, joghallgatókkal pótolta. Az adóellenőrök első feladata az lesz, hogy megállapítsák, vajjon a bevallott házbérijövedelmek mennyiben felelnek meg a valóságnak. Ahol megállapítják, hogy az adózott házbérijövedelem nem felel meg a tényleges jövedelemnek, évekre visszamenőleg állapítják meg, hogy az állam mennyi károsodást szenvedett és az eltulok adón kívül a háztulajdonos a négyszeres adót, mint büntetést is kifizetni tartozik. A pénzügyigazgatóság szerint az ugynevezett valoare localiva alatt az az összeg értendő, amelyet a bérlő a háztulajdonosnak hár fejében fizet, valamint mindazok a terhek, amelyeket egy esetleges külön megállapodás értelmében a lakó magára vállalt. Így például a háztulajdonos által fizetendő, de a lakó által átvállalt adó szintén a valoare localivában foglalhatók. A házbérhez azonban nem számítható hozzá az ugynevezett mellékilletékek, mint a vízvezetékli és csatornázási, kéményseprési, szemétkihordási, stb. illeték. A háztulajdonosok szeptember 10-ig benyújthatják adóvallomásaikat a pénzügyigazgatóságnál, de akkor megindulnak az ellenőrzések és a kihágókat súlyos pénzbüntetéssel sújtják.

Feltámad a polka a tánctermekekben. Még a téli szezonban nevetett az ifjuság, ha véletlenül egy idősebb dáma és hozzá való ur táncra perülve, eljárt a polkát vagy a valcert. Ez utóbbit még próbálták feleleveníteni, persze csak a paródiája lett a dzsessz banda mellett. Most jön a hír, hogy az idei szezon új tánca a tánc összes világszakértői szerint egész váratlanul: a polka lesz. Hogy miért, azt nehezen lehet megmondani. Talán azért, mert a más táncsoportokból való variációk összes lehetőségét kimerültek, a polka továbbhalakításával viszont még nem kísérleteztek. Most újítják fel eredeti alakjában és valószínűleg az utána következő új táncokat is erősen befolyásolja majd. Érdekes, hogy a polka a neve ellenére (lengyelke) nem lengyel eredetű. Születéshelye a kései barokk-kor arisztokratikus és zenés Prágája.

Társadalmi élet

Új kulturház épül Tásnadon. A Tásnadi Római Katolikus Ifjusági Egyesületnek van szép kis könyvtára, különböző szórakoztató játékokkal és helyiségekkel, stb., de már nem felel meg a követelményeknek. Az ifjuság kérte a vezetőséget, hogy bővítse ki vagy esetleg egy új kulturpalotát építsen. A vezetőség miután belátta, hogy ha valaha, úgy ma van szükség népünk, egyházunk és kulturánk minél magasabbani színvonalára, évek óta tervezget, gyűjt, szorgalmasan minden fillért félre tesz, hogy hozzáfoghasson egy nagyobb, szebb és a mai modern viszonyoknak minden tekintetben megfelelő kulturház létrehozásához. A munkálatok és tervezgetések eredménnyel jártak és lelkipásztoruk Láng Pál pápai kamarás-plébános évtizedes munkásságát itt is siker koronázta. A nép apraja-nagyja egy szívvel-lélekkel tette magáévá a római katolikus ifjusági egyesület védnökének az idei közgyűlésen az építkezésre vonatkozó bejelentését, hogy az egylet választmánya az építést tervbe vette. Az ifjuság lelkes örömmel azonnál újabb önmegadóztatást ajánlott. Lelekes éljenzéssel fogadták Kelemen Sándor kántortanító, egyleti elnök jelentését, amidőn méltatta különösen Szommer György háznagy, Góznér Márton alelnök, Lindenmayer Károly pénztárnok, Falussy György jegyző, Mellán Márton és a többi választmányi tagok munkásságát. Az építkezési munkálatok megkezdődtek. Az alapkövet ünnepélyes keretek között tette le az egylet védnöke Láng Pál pápai kamarás, plébános és beszédében megemlékezett mindazokról, akik ezáltal nevüket örökre beirták az egylet történetébe, mert — mint mondotta — ez az új épület nem annyira a miénk idősebbek és öregeik, hanem a tiéd, ti boldog, eljövendő ifjuság, hogy találjatok ott mindig alkalmat és módot tudástok gyarapítására, ismereteitek kibővítésére, mert csak ezáltal fogja ez a kulturpalota azt a nemes és szép célt szolgálni, amivel mi azt nektek tisztá, őszinte és nemes szívvel adományozzuk.

Tengeri fürdőn nyaral minden német munkás

(Norderney). Berlínből az Északi tenger egy kis szigetéig repülőgépen nem egészen három óra alatt eljut az utas. Három órával később tehát az Északi tenger partjain sétálunk, Norderney ben. A hatalmas kőparton, amely útjában áll még a szőkőár szinte ellenállhatatlan hatalmának is. Egy új világ fogadja az idegent, amelyet az olimpiász talán csak annyiban érdekel, vajjon a berlini vendégjárás nem fog-e ártani a sziget idegenforgalmának? Az első séta úgy mutatta, hogy nem. Mert itt két új front alakult ki, amely bőven gondoskodik vendégekről, tekintet nélkül a világ forgására. Minden oldalról gyerekek vonulnak fel zászlókkal, nemzeti dalokat énekelve, fiúk és lányok, kicsinyek, nagyok, még kissé halványak, de mindnyájan láthatóan jókedvűek. Az Északi tenger levegője, hullámvérése, a jó koszt rövidesen kétségkívül visszaadják egészségüket. De skinek a nyári tartózkodás nem használ, visszahozzák télre, amikor viharok járnak és az áradat kiméltelen harcot folytat a homoksziget birtoklásáért. Fürdeni a szabadban természetesen nem lehet, de nyitva van a gyerekek számára Európa egyetlen tengeri hullámfürdője, amely helyettesíti a tengert vizével és levegőjével együtt. Most nyáron kerek huszezer gyerek van együtt Norderneyben, fürdők, építi a homokvárakat, viaskodik a tenger hullámaival és edzi a testét és lelkét. Ez az egyik front...

A másik a munka frontja. A K. d. F. (Kraft durch Freude) a nemzeti munkafront alapítása, gondoskodik a német fürdők létért való harcának könnyebbítéséről. Annyi vendéget küd mindenfelé, mint amennyit az egyes fürdők idegenforgalmuk megterhelése nélkül felvehetnek. Norderneyben is változik a számuk három- és ötezer között. Erről a munkafrontról érdemes egyet-est elmondani. A régi munka front inkább munkásfront, mert csak a munkások voltak belefoglalva és nem a munkaadók is. Tisztán a nemzetközi szocialista politikát szolgálta, tehát pénzt is elsősorban a szocialista propagandára költötte el. Sztrájkokra, pártajótára, választásokra és külföldi elvtársak támogatására. A mai nemzeti szocialista munkafront ellenben minden pénzt tisztán és kizárólag tagjai jólétére fordítja. És mert a tagsági díjakat a munkaadók hivatalból szedik be, minden agitáció, minden propaganda nélkül egyre növekedő bevételek állanak rendelkezésére, amelyek lehetővé teszik, hogy olyan teljesítményekre gondoljon, amelyekre más államoknak nincs fedezetük.

Ötmillió munkás

A német munkafront tehát abban a helyzetben van, hogy egészen olcsón (ingyen nem ad a nemzeti szocializmus semmit) tagjait 8-14 napra fürdőhelyekre küldheti, de elviszi őket Norvégia csodás vizeire, vagy a spanyol és portugál tengerpartra, mondhatnám potom áran, mert egy-egy út rendszerint csak három-ötven márkába kerül. Ebben az összegben bennefoglaltatik az egész utiköltség, ellátás kurtaksa minden járulékaival. Hogy a munkás ezt a kis összeget könnyen megtakaríthassa, a munkafront pár filléres bélyegeket hoz forgalomba, amelyeket tagjai tetszés szerinti időben és számban összegyűjthetnek és

Fejfájása, migrénje örökre eltűnik!

Olvassa el dr. Stekel Vilmos, a világhírű ideg-
orvos kitűnő könyvét:

A fejfájás, migrén és egyéb ideges fájdalmak

A tartalomjegyzékből: A fejfájás és az ideges
fájdalmak gyakorisága. — Hipocondria és
fejfájás. — A „képzelt” fejfájás éppen úgy faj,
mint a szervileg indokolt fejfájás. — Kivétel-
lesen vannak olyan lelki eredetű fejfájások,
amelyek éjjel is, vagy csak éjjel mutatko-
znak. — Szemtűnetek. — Fülzúgás. — Az izell-
tő szerv panaszai. — Bőrviszketés és bőrkiüté-
sek migrénnél. — Hólyag- és bélzavarok, mig-
rénnél. — Gyomorpanaszok migrénnél. stb.,
stb., stb. 104 oldal. **Ara 105 lel.**

Kapható: **KÖNYVOSZTALYUNKNAL.**

velük később az utazást megfizethetik. Ma már majdnem minden munkáscsalád egy-egy spóroló szövetezet, a férj, az asszony és vele a gyerekek az egész esztendőn keresztül takarékoskodnak, hogy a nyáron valóban üdülhessenek. Mondhatnám, úri módon. Ezen a nyáron kerek ötmillió ember üdüléséről gondoskodott a munkafront.

A következő esztendőben ez a szám egyre csak emelkedni fog. A munkafront, amelybe immár beletartoznak kivétel nélkül a törvény értelmében a munkaadók is, oly gaz-

dag, hogy például saját számlájára hajókat rendelt meg tengeri utjaira és Rügen szigetéin huszezer tagja számára hatalmas, egyszerűen, de jól berendezett fürdőtelepet épített. A vendégek kéthetenként változni fognak, de maga a fürdő mintaszere berendezésével, jó konyhájával tavasztól őszig nyitva marad és esztendőnként kerek 200.000 embernek fog új erőt adni a téli munkára.

Gondolatos, hogy az a férfiú, aki a mai munkafrontot a volt szocialista szakszervezetekből megteremtette, minden politikától megtisztította és megvalósította a munkásoknak azt az álmát, hogy a szabadság és az üdülés kérdéseiben is egyenrangúak legyenek a többi kereső alkalmazottakkal. Ley doktor a végül-
szet doktora. A múltban soha propagandával nem foglalkozott. A nemzeti szocializmusnak hatalomra jutása dobta bele új hivatalába, amely ma a legszebb hivatás a német földön. Gondúzó és egészséget hozó.

KÖZGAZDASÁG

A mezőgazdasági szakoktatás fontos szerepe és jelentősége

Néhány évvel ezelőtt még kifejezett ellen-szenvvel fogadták a mezőgazdasági iskolák működését és a szülők elküldték ugyan fiaikat, de öszintén szólva, nem sokat vártak a hazatérő gyermekektől. A különböző vidékekről be-futó jelentésekből örömmel állapítjuk meg, hogy gazdátársadalmunk felismerte a szak-oktatás kérdésének jelentőségét, szeretettel és nagyrabecsüléssel tekint a négy gazdasági föld-míves iskola eredményes és hasznos, további működése elé. Az iskolába járó ifjak olyan nagy tudással és széleskörű gyakorlati ismeret-
tekkal térnek haza, hogy a falvakban mindenki igyekszik tanulni tőlük. A gazdák kezdik be-

látni, hogy jobb, több termést és termelést, nö-
vényekben éppen úgy, mint állatokban, to-
vábbá magasabb értékesítési árat csak egy eset-
ben remélhet és várhat, ha figyelemmel kíséri
az E. G. E. gazdanevelő munkásságát és fiait
iskolákba küldi, ahol elsajátítják a mai cél-
szerű gazdálkodás összes ismereteit.

A mai helyzetben tehát különös gondot
kell fordítania a szakoktatásra és mindig arra
kell gondolni, hogy a nemes célokra fordított
kicsiny összeget négyyszeresen kapják vissza, ha
olyan gazdálkodást folytatnak, amilyent a piac
és a vásárló megkíván.

Augusztusi szőlőmunkálatok

A hó első felében már befejezték a szőlő
hónaljzását. Ez a munka a termőágakon lévő
másodhajtások részbeni eltávolításából és meg-
kurtításából áll. Ugyancsak ilyenkor esedékes
a jövő évi termővesszők csonkítása is, ami a
vesszők beérését segíti elő. Hónaljzás után
hajtsuk végre az úgynevezett fűrt permetezést.
A hónaljzással eltávolítottjuk a felesleges hajtá-
sokat és permetezzük az így láthatóvá vált fűrt-
töket 1/2% bordói lével. Vigyázni kell a per-
metezésnél arra, hogy a bordói lé gyengén lú-
gos vegyhatású legyen, mert ellenkező esetben
könnyen leperzselheti a bogyók héjját. Ilyen-
kor barnás, a jégverés okozta sebhez hasonló
égési folt lesz a szőlőbogyókon. A bordói lé
ellenőrzésére a gyógyszerárban vásárolható pi-
ros lakmuszpapír a legalkalmasabb. A papírból
egy szeletkét a permetezőlebe teszünk és ha az
oldal gyengén megkékül és megfelelő a lúgos
vegyhatása. Ha viszont piros marad, akkor
meszet, illetve mésztejet kell hozzáoltásunk
mindaddig, amíg a lakmuszpapír halványan
meg nem kékül. Sokan azt tartják, hogy elég,
ha a bordói levét égszínkére csináljuk, mert
ebben az esetben nem perzsel. Az égszínké
folyadék is lehet perzselő hatású, de azért senki
ne idegenkedjék az olcsó lakmuszpapír vásá-
rlásától, mert biztos eredményt jelent.

A szőlőtálatj tartasuk állandóan tisztán. A
kapálással sok nedvességet tartunk vissza a ta-
lajban, mert a gyomnövények megakadályoz-
zák a talaj párolgását. A gazos földön még a
harmat is nehezebben szárad fel és a puhuló
bogyók gyorsabban rothadnak.

Ez a hónap a legalkalmasabb a tarack vagy
perjefű irtására. A perjés foltokat tanácsos el-
áni és külön munkásokkal a perjés gereblyék-
kel összegyűjteni és lapos kosarakban a szőlő-
től távolos helyre kihordani. A kifordított
perjefű rendkívül ellenálló és újból begyökere-
zik. A szőlőtábla szélére hordott tarack viszont
hosszú földalatti indáival hamar behálózza a
szőlőt. A távoli helyre kihordott tarackot szá-
rítjuk meg és égszük el. A hamuját pedig
hordjuk vissza és hintsük el.

A hónap vége felé végzik a szőlő lág-
szemre való kapálását. Amikor a talajt jó ap-
róra megmunkáljuk, hogy a szőlőtolvajok láb
nyomát felismerhessük.

**Milyen szőlőfajták ültetését engedélyezi a
kormány?** A földművelésügyi miniszterium
301.543—1930. és 3—1931. számok alatt rendeletet
adott ki, amely az ország területén ültethető
szőlőfajtákat elírja. A rendelet a következő
alanyiszőlők használatát engedélyezi: Berlandie-
ri x Ripária Teleki 5 BB., Berlandieri x Ripária
Teleki 8 B., Berlandieri x Ripária 420. A., Ripá-
ria x Rupestris 101., Ripária x Rupestris 3309.,
Ripária Portális, Chassela x Berlandieri 41 B.,
Armon x Rupestris Ganzin 1., Mourvedre x Ru-
pestris 1202. Engedélyezett csemegeszőlők: Cha-
s-selas doré (arany), Chasselas rouge (piros),
Chasselas Napoleon, Kecsekecsü fehér (Coar-
naalbü), Kecsekecsü fekete, Dattier de Bay-
routh, Hamburgi muskotály, Csaba gyöngye,
Royal Vineyard, Raisin de Calabre. Engedélye-
zett borfajok: Aligat, Hólyagos (Básicata),
Braghina, Fekete Kadarka, Fehér Burgundi
(Chardonnay, Pinot Blanc), Crăcana, Cramposie,
Corb (negru vartos), Karbenet Sauvignon,
Leányka és Királyleányka, Vékonyhéjú (Fran-
cuşa) Furmint (som), Galbena, Traminer, Jardo-
vány (Gordan), Kövérszőlő (grasa), Mptosfehér
Mustoasa de Ardeal), Mucadella de Bordelais
(Nagy Sauvignon), Muscat de Fortignan rouge,
Muscat Ottonel, Fekete Burgundi (Pinot noir),
Szürke Barát (Ruhrländi, Pinot gris), Rajnai és
Olasz Riezing, Sauvignon, Seina (negru moale),
Piros és zöld szilváni, Tamaioasa (Busuioac).

Belga-román gabonaszállítás pótegyezmény.
Brüsszlelől jelentik: A belga-luxemburgi gazda-
sági unió és Románia között pótegyezmény jött
létre, amelynek alapján a belga kormány 120
ezer t román gabona bevitelét engedélyezi,
amelynek ellenértékét a belga Nemzeti Bank-
nál vezetett számlán kell befizetni azzal a cé-
ljal, hogy ez az összeg elsősorban a belga-luxe-
burgi vámunió Romániában befagyott köve-
teléseinek rendezésére fordíttassék. Egy része
az ellenértéknek azonban az unió upabb kivi-
telének kiegyenlítésére is felhasználható, vala-
mint bizonyos pénzügyi természetű adósságok
rendezésére. Az új pótegyezmény megkötése óta
lekötött újabb 50 ezer t értékű a múlt év no-
vemberi megegyezés általános határozmányai-
nak kereteiben egyenlítik ki.

SPORT

Román rekord a hármassugrásban

Károly király a kaputaljai maharadzsa fiának társaságában nézte végig a versenyeket

Predealból jelentik: A Károly-kupa versenyek kitűnő időben, nagyszámu közönség előtt folytak le. Megjelent a versenyen Károly király Ófelsége is, a kaputaljai maharadzsa fiának társaságában.

A versenyről többen is távolmaradtak a legjobb román atléták közül, ennek tulajdonítható, hogy az eredmények általában alulmaradtak a várakozáson. Calistrat hármassugró rekordja mellett, Havaletz 44.07 m-es diszkoszvetése tartozik a kevés jó eredmény közé.

Eredmények:
100 m.: 1. Dejenariu (Veforul Dacia) 11.1 mp., 2. Chitescu (V. D.) 11.3 mp. 200 m.: 1. Jordache (Stadiul Roman) 23 mp. 400 m.: 1.

Jordache (St. R.) 52.4 mp. 800 m.: 1. Lăpusan (V. D.) 2 p. 03 mp. 5000 m.: 1. Christea (St. R.) 16 p. 05.4 mp. 110 m. gát: 1. Maesciuc (Cernăuți) 15.6 mp. Hármassugrás: 1. Calistrat (V. D.) 13.66 m. Román rekord. Távolugrás: 1. Jonescu-Crum (Astra) 676 cm. Rudugrás: 1. Neacșu (St. R.) 310 cm. Súlydobás: 1. Herszényi (KAC) 13.51 m. 2. Gurău (Brăila) 13.48 m. Herszényi revánsot vett a bajnoki versenyen szenvedett vereségéért. Diszkoszvetés: 1. Havaletz (Metropola) 44.07 m. Gerelyvetés: 1. Vămanu (St. R.) 55.55 m. 4x100 m. staféta: 1. Viforul Dacia 46.2 mp.

A versenyre kiírt egyesületközi pontversenyt és a Károly-kupát a Stadiul Român nyerte.

Az AAC versenyzői taroltak, a Hakoah úszóversenyén

Aradról jelentik: Az ATE klubház melletti Mureszszakaszon bonyolították le a Hakoah úszóversenyét, amely a következő eredményeket hozta:

100 m. gyermekverseny: 1. Földes (AAC) 2. Hozdovits (AAC). 3. Glück (AAC). 100 m. leány-gyermekmellúszás: 1. Zsigmond Márta (AAC). 2. Stiaszny (AAC). 3. Dietz Zsuzsa (Hakoah). 100 m. női mellúszás kezdőknek: 1. Szimányi. 2. Buzogány. 3. Hirsch. 100 m. ifjúsági hátúszás: 1. Lakatos (AAC). 2. Kőss (AAC). 3. Bergesz II. (AAC). 100 m. gyermekhátúszás: 1. Toma II. (AAC). 2. Hozdovits (AAC). 3. Stein (Hakoah). 100 m. hölgy-mellúszás: 1. Zsigmond Márta (AAC). 2. Dietz (Hakoah). 3. Nacs (Astra). 100 m. gyorsúszás senior: 1. Leszni (AAC). 2. Paulus (Astra). 3. Simonsits (Astra). 100 m. hátúszás senior: 1. Angele (AAC). 2. Grünwald (Hakoah). 3. Bársony (Hakoah). 100 m. gyermekverseny mellúszás: 1. Markovits (Hakoah). 2. Toma II. (AAC). 3. Glück (AAC). 100 m. gyorsúszás kezdők: 1. Opiti. 2. Sugár. 3. Rozenzweig. 100 m. hölgygyorsúszás: 1. Rafael Eva (AAC). 2. Stiaszny (AAC). 100 m. mellúszás senior: 1. Hanecker (Astra). 2. Szepesi (AAC). 3. Leipnicker (Hakoah). 100 m. mellúszás ifjúsági: 1. Bergesz II. (AAC). 2. Mannheim (Hakoah). 3. Hollender (Hakoah). 100 m. gyorsúszás ifjúsági: 1. Jávor (Hakoah). 2. Szarka (AAC). 3. Oravecz (AAC). 100 méteres gyorsúszás hölgyeknek: 1. Stiaszny (AAC). 2. Wiener Lia (Hakoah). 500 m. gyorsúszás senior: 1. Paulus (Astra). 2. Leszni (Astra). 3. Baranov (Astra).

A műugrás érdekes versenyszámokat hozott. A női műugrás bajnoka Zsigmond Márta (AAC) lett 32 ponttal. második Wiener Lia (Hakoah) 28 ponttal. A férfi műugrás nyertese Grosz Vilmos (Astra). második Aszódy (AAC). Humoros műugrásával Aszódy (AAC) az első. Grünwald István (Hakoah) a második díjat nyerte.

Az „U” újabb két győzelmet aratott Északon U—Olimpia 5:3 (1:2) U—Litvánia válogatottja 2:1 (0:1). Az Universitatea Északon turázó csapata két újabb győzelemmel szaporította eddigi sikereinek számát. Liepajában a csapat 5:3 (1:2) arányban verte a lett bajnokcsapatot, az Olimpiát. A mérkőzés nehéz küzdelmet hozott, mert a sérült Ploesteanu amugy is nélkülöző egyetemi csapat a mérkőzés nagyobb részét tíz emberrel játszotta, miután a hazai bíró Borgia hátrévetet már a mérkőzés elején kiállított. A gólokat Szaniszló (2), Orsa, Draga és Ieanu lőtték. A litván válogatott csapat ellen 10 emberrel játszotta végig az „U” mérkőzését és a végén a közönség meleg ünneplésben részesítette a román csapatot. Ezt a mérkőzést különben a litván rádió is közvetítette. A gólokat Draga és Ieanu rúgták.

Kispest-Victoria 5:1 (4:0)

Clujról jelentik: A vasárnapi felhős szakadás miatt hétfőn játszották le a Kispest-Victoria mérkőzést. A magyar csapat ismét kitűnően játszott s 5:1 (4:0) arányban fölényesen győzött. A Victoria több tartalékkal állt ki, ez menti súlyos vereségét. Az első félidőben Déri, Serényi, Székely és Nemes lövik a magyar csapat góljait. Szünet után a szélről támogatott Victoria feljön, gólt azonban csak úgy tud lőni, hogy Căpusan beadása Szemere lábáról pattan a hálóba. Székely az utolsó percekben állítja be a végeredményt. Jó bíró volt dr. Russu.

Amerika tennisezői legyőzték a franciákat. Southportból jelentik: A Bonnardel-kupáért játszottak Amerika és Franciaország legjobb profi tennisezői. Amerika győzött 4:1-re. Eredmények: Tilden (USA)—Cochet (Franciaország) 6:4, 6:4, 2:6, 3:6, 6:3, Stoeffen (USA)—Cochet (Franciaország) 10:8, 6:4, 7:5. Tilden (USA)—Plaa (Franciaország) 7:5, 6:3, 3:6, 6:4. Stoeffen (USA)—Plaa (Franciaország) 11:9, 6:3, 6:4. Cochet, Ramillon (Franciaország)—Stoeffen—Tilden (USA) 6:1, 6:0, 7:5.

Pusztai legyőzte Botez. Braşovból jelentik: Az országos tenniszverseny döntőjében Pusztai, a cluj TC játékosa 4:6, 2:6, 6:4, 6:2 arányban győzött Botez (TCR) ellen. A férfipáros döntőjében a Hamburger—Réti (CFR Buc.) kettős 6:2, 6:4, 6:1 arányban verte a Pusztai (TC)—Benedek (BTV) párt.

Paulino, a világhírű spanyol boxbajnok, a polgárháború áldozata lett.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgőgépén, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5

Ismét kapható:

TÓTH TIHAMÉR

Legújabb műve:

I. rész:

Hiszem az örök életet

II. rész:

A keresztény házasság

A két sorozat egykötetben jelent meg 424 oldalon. Ara 240 lei és porto.

Megrendelhető könyvosztályunknál

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja azavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés Ara 20 lei. (Az álláskeresőknek 25 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

Adás-vétel

Eladó

jókarban levő írógép. „Torpedó” román-magyar betűkkel. Esetleg bróheadó. Oradea, Str. Petőfi 10.

Üvegfal

tölgylaboritáru 5.60/200 méretű eladó. Pintér, Oradea, Baritru-u. 4.

Acélredőny,

(rendes méretű üzlet-ajtóra) megvételre keresek. Pollmann, Oradea, Strada Porumbului 11. sz.

MAGAS

árért veszek aranyat, ezüstöt, brilliántot, bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész, Oradea, Regele Ferdinand No. 3.

PUHA ÓLMOT állományban vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Különféle

Női ruha varrást vállalkozó háznál is, nagyon olcsón. Oradea, Str. Bratianu 24.

Iskolás

gyermeket teljes ellátással elfogad. Oradea, Str. Gheorghe Lazar 20

Lakás

Kiadó

2 szobás, fürdőszobás, kertes lakás. Évi bér 18.000 lei és vízdi. Oradea, Strada Ioan Ciordas 46. sz.

Háromszobás lakás központban szeptember 15-re kiadó. Oradea, Str. Take Jonescu No. 6.

Utcai szoba,

butorozva vagy butor nélkül, lehetőleg idősebb úr vagy urnó részére szeptember hó 16-ától kiadó. Str. Nicolae Zsiga No. 38. Oradea.

Utcai

különbejáratu butorozott szoba szeptember 1-től kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 11 a.

2 szobás, fürdőszobás, komplett lakás, minden mellékkeliséggel szeptember 1-ére kiadó. Cím: Oradea, Reg. Ferd. No. 17. Blăniária.

Százaz,

nagy pinchehelyiséget bérbeadunk. Oradea, Strada Duca No. 9.

Oktatás

Láposy Zeneiskola Oradea, Strada Simeon Stefan No. 20. Hegedű, zongora és zeneelméleti tanszakkal.

Szechesztői üzenetek

P. József, Reghin. Kívánsága, sajnos, technikai okokból nem teljesíthető. A beruházási kötvények sorsolási eredményeit a „Monitorul Oficial” című hivatalos lap sűrű szedésű tizenkét hasábon közli. Ilyen teljesítményre egyetlen magyar nyelvű napilapnak sincs helye, mert a költsége. Néhány nagyobb összegű nyerevény közzététele mégcsak meg sem közelíti az Ön által kívánt célt. Vezont a legnagyobb közszéggel teljesítjük olvasóink minden kívánságát és szívesen közöljük szerkesztői üzenetkben a pontosan megjelölt kötvényszámok sorsolási eredményeit. Egyben pedig megemlítjük, hogy a hivatalos lap minden város polgármesterei hivatalában, valamint a községi előjáróságoknál is a felek rendelkezésére áll. „Vidéki”. A csomagot mai napon feladtuk. Levél megy.